

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Vladimir Marjanović

**Razpoloženje anketirancev in kvaliteta podatkov v
spletnih anketah**

Magistrsko delo

Ljubljana, 2015

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Vladimir Marjanović

Mentorica: doc. dr. Katja Lozar Manfreda

**Razpoloženje anketirancev in kvaliteta podatkov v
spletnih anketah**

Magistrsko delo

Ljubljana, 2015

Najprej bi se rad zahvalil staršema, da sta mi omogočila študij in mi vedno stala ob strani, ko je bilo to najbolj potrebno, predvsem pa iz mene naredila človeka.

Zahvala gre tudi puncu Biljani za neštete spodbude, energijo in ljubezen, ki mi jo nudi v dobrih in slabih časih.

Zahvaljujem se tudi za podporo vsem prijateljem, ki so ves čas verjeli vame.

Posebna zahvala pa gre mentorici doc. dr. Katji Lozar Manfreda za potrpljenje, strokovne nasvete in veliko pomoč pri nastajanju magistrskega dela.

Razpoloženje anketirancev in kvaliteta podatkov v spletnih anketah

Številni avtorji so se ukvarjali z raziskovanjem različnih dejavnikov, ki vplivajo na kvaliteto podatkov v anketah, toda ni veliko raziskav, ki bi analizirale vpliv razpoloženja. Prav to dejstvo je postalo navdih za magistrsko delo, v katerem smo raziskovali, kako je razpoloženje anketirancev povezano z indikatorji kvalitete v spletnem vprašalniku, posredovanem študentom. Iz teorije izhaja, da na kvaliteto podatkov vplivajo predvsem procesne strategije interpretacije vprašanj: slabše razpoloženi razvijejo več analitičnih procesov od boljše razpoloženi, ki pa med drugim prej ocenijo, da so dosegli svoje cilje v vprašalniku in posledično anketo tudi prej zapustijo. V naši študiji je bilo to delno potrjeno, saj se je slabše razpoloženje odražalo v večjem številu sredinskih vrednosti in oceni ankete, kjer je bila ocena nižja, v skladu z razpoloženjem, medtem ko pri drugih indikatorjih kvalitete podatkov ni bilo razlik med boljše in slabše razpoloženi anketiranci.

Ključne besede: razpoloženje, kvaliteta podatkov, spletne ankete, parapodatki.

Respondents mood and data quality in web surveys

Many authors have researched different factors that affect data quality in surveys, but there are not many researches analyzing the impact of respondent's mood. This fact has become an inspiration for this master thesis. We have analysed correlation between respondent's mood and data quality indicators in an online questionnaire implemented on a student population. Theory says that the data quality is mostly affected by procedural strategies of question's interpretations: bad mood elicits more analytical processes than good mood, while respondents of good mood earlier assess that they have achieved their objectives in the questionnaire and consequently they leave it earlier than respondents of bad mood. In our study this was partially confirmed as bad mood reflected in larger number of middle values and lower survey assessment, while there were no differences between respondents of bad and good mood on other data quality indicators.

Key words: mood, data quality, web surveys, paradata.

Kazalo

1 UVOD	7
2 Razpoloženje in kvaliteta anketnih podatkov	9
3 Indikatorji kvalitete anketnih podatkov	14
3.1 Kvaliteta anketnih podatkov	14
3.2 Teorija optimiziranja in zadovoljevanja ter indikatorji kvalitete podatkov.....	15
3.3 Dodatni indikatorji kvalitete podatkov.....	17
4 Raziskovalna vprašanja.....	19
5 Empirična študija: Razpoloženje in kvaliteta podatkov v spletni anketi študentov	23
5.1 Metodologija	23
5.2 Operacionalizacija	25
5.2.1 Podatki v spletnih anketah	25
5.2.2 Merjenje razpoloženja.....	26
5.2.3 Indikatorji kvalitete podatkov	27
5.3 Statistične analize.....	30
5.4 Rezultati.....	32
5.4.1 Vpliv razpoloženja na kvaliteto podatkov	32
5.4.2 Vloga spola	37
5.4.3 Pomembnost postavitve vprašanja o razpoloženju	41
5.5 Povzetek rezultatov	45
6 Zaključek.....	46
7 Literatura	50
PRILOGA A: SPSS tabele za združitev vseh vprašanj o razpoloženju	54
PRILOGA B: SPSS tabele za vprašanja o razpoloženju na koncu.....	63
PRILOGA C: SPSS tabele za vprašanja o razpoloženju na začetku	68
PRILOGA Č: Izvorni vprašalnik	72
PRILOGA D: SPSS tabele za vlogo spola	91

Kazalo tabel

Tabela 5. 1: Podatki o odzivu na anketo.....	23
Tabela 5. 2: Razpoloženje anketirancev glede na spol, dan in uro odgovarjanja	33
Tabela 5. 3: Hitrost odgovarjanja, sredinske vrednosti, ocena ankete	33
Tabela 5. 4: Status izpolnjevanja	33
Tabela 5. 5: Začasne prekinitve	34
Tabela 5. 6: Neodgovori spremenljivke	34
Tabela 5. 7: Število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori	36
Tabela 5. 8: Test-retest metoda za najboljše prijatelje in prijateljice	37
Tabela 5. 9: Test-retest metoda za dobre prijatelje in prijateljice	37
Tabela 5. 10: Spol glede na uro in dan odgovarjanja ter začasne prekinitve	38
Tabela 5. 11: Spol glede na hitrost, sredinske vrednosti, oceno ankete in neodgovore	38
Tabela 5. 12: Spol in število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori.....	39
Tabela 5. 13: Spol, razpoloženja in indikatorji kvalitete podatkov.....	40
Tabela 5. 14: Delitev anketirancev glede na lego vprašanj o razpoloženju	41
Tabela 5. 15: Primerjava anketirancev glede na lego vprašanj, razpoloženje in hitrost odgovarjanja, pogostost izbire sredinskih vrednosti ter neodgovor spremenljivke	41
Tabela 5. 16: Število izbranih odgovorov z več možnimi odgovori glede na lego vprašanj in razpoloženje	43

1 UVOD

Kot se je spreminjal moderni čas, so se temu primerno spreminjale tudi navade in procesi modernizacije praktično na vseh področjih človekovega udejstvovanja. Tako se je velik premik zgodil tudi na področju uvajanja spletne tehnologije v anketno raziskovanje. Pri tem je posebnega pomena preučevanje kvalitete spletnih anketnih podatkov, kar je tudi tema mojega magistrskega dela. V okviru tega sem sodeloval pri raziskavi doc. dr. Katje Lozar Manfreda, ki je vse študente, ki so bili v šolskih letih 2011/2012 in 2012/2013 vpisani k predmetu Statistika 1, povabila k sodelovanju v spletni anketi. Cilj njenega raziskovanja je bil ugotoviti, kako različne manipulacije v zvezi z obliko spletnega vprašalnika vplivajo na kvaliteto zbranih podatkov.

Med številnimi možnimi raziskovalnimi vprašanji, na katera bo odgovorjeno s to raziskavo, smo si za analizo izbrali vprašanje, kako je razpoloženje anketirancev povezano s kvaliteto podatkov, pridobljenih s spletnim vprašalnikom.

Razpoloženje anketirancev se v povezavi s kvaliteto anketnih podatkov lahko obravnavana kot neodvisna spremenljivka, torej spremenljivka, ki vpliva na kvaliteto podatkov. Lahko pa je obravnavana tudi kot odvisna spremenljivka, torej preučujemo različne dejavnike anketne raziskave, ki bi lahko vplivali na razpoloženje oziroma spremembo razpoloženja anketirancev. Raziskovanje razpoloženja anketirancev v povezavi z njihovimi anketnimi odgovori ni ravno pogosto in znanih je le nekaj študij (Siegel in drugi 1979; Dijkstra in van der Zouwen 1987; Raphael in Cloitre 1994; Ferligoj in Hlebec 1999; Hlebec in Ferligoj 2001). V teh eksperimentih v zvezi z razpoloženjem so pogosto povzročili dobro ali slabo razpoloženje in potem opazovali dogajanje z odvisnimi spremenljivkami. To je lahko dobra osnova za kvaliteten eksperiment v okviru anketnega vprašalnika, toda problem nastane, saj se lahko razpoloženje anketirancev med anketo spremeni zaradi drugih zunanjih dejavnikov, kar ima lahko vpliv tudi na kognitivnost in s tem ogrozi kvaliteto rezultatov eksperimenta (Dalglish in Power 1999). Zato je dejansko težko napovedati, kaj lahko pričakujemo glede povezave med razpoloženjem in kvaliteto podatkov v naši študiji, saj nimamo nekega širokega spektra prejšnjih raziskav, iz katerih bi lahko izpeljali jasne hipoteze.

Cilj magistrskega dela je torej preučiti odnos med razpoloženjem anketirancev in kvaliteto anketnih podatkov v spletnih anketah. To bomo počeli tako s preučevanjem njihovih anketnih

odgovorov, kot tudi s preučevanjem parapodatkov, t.j. podatkov o procesu odgovarjanja, ki se zapisujejo v sistemske datoteke (Couper 2005).

Na začetku bomo na osnovi prebrane literature in ugotovitve drugih raziskovalcev predstavili pojem razpoloženja in njegov vpliv na kvaliteto anketnih podatkov. Nato bomo definirali indikatorje kvalitete podatkov ter raziskovalna vprašanja. V empiričnem delu bodo predstavljeni: metodologija naše študije, operacionalizacija in uporabljene statistične metode. Ključna vsebina magistrskega dela bo analiza zbranih podatkov, kjer bomo naprej analizirali zvezo med razpoloženjem in kvaliteto podatkov, torej kako razpoloženje vpliva na kvaliteto podatkov. Ker je bilo vprašanje o razpoloženju pri polovici anketirancev postavljeno na začetku, pri polovici pa na koncu vprašalnika, bomo analizirali tudi razliko v indikatorjih kvalitete podatkov med tema dvema skupinama, s čimer bomo potencialno raziskovali tudi, ali lahko anketni vprašalnik vpliva na razpoloženje. Magistrsko delo bomo sklenili z zaključkom in seznamom literature.

Vsi podatki za analizo so bili pridobljeni iz ankete, poslana študentom pri predmetu Statistika 1. Anketa je bila splošne narave, saj so bila poleg demografskih vprašanj vključena tudi vprašanja o zaljubljenosti študentov, človeškem obnašanju, čustvih ter prehranjevalnih in internetnih navadah.

Glede na to, da bomo raziskovali povezavo med razpoloženjem in kvaliteto anketnih podatkov, ocenjujemo, da bo magistrsko delo pripomoglo k raziskovanju tega področja, ki v znanstvenem okvirju ne ponuja ravno obilice raziskav in ugotovitev. Ravno slednje nas je pritegnilo k raziskovanju tega področja, saj je človeška narava v osnovi takšna, da smo radovedni in radi raziščemo še neraziskano.

2 Razpoloženje in kvaliteta anketnih podatkov

Ker bomo v magistrskem delu analizirali zvezi med razpoloženjem in kvaliteto anketnih podatkov, bomo najprej opredelili pojem razpoloženja in njegov vpliv na kognitivni proces med izpolnjevanjem anketnega vprašalnika. Potem bomo predstavili nekaj raziskav, ki so bile narejene na to temo in nam bodo predstavljale osnovo za nadaljne raziskovanje.

Razpoloženje je v osnovi definirano kot nizko intenzivno, relativno dolgo emocionalno stanje (Guerrero in drugi 1998) brez izpostavljenih predhodnih vzrokov in z malo kognitivne vsebine (Forgas 1991). Predvideva se, da je relativno konstantno in ima nek splošen in dodaten učinek na socialno presojo (Kaplan 1991). V preteklosti je prevladovalo prepričanje, da ima razpoloženje veliko motivacijskih in procesnih vsebin, toda raziskovalci so ugotovili, da je ravno obratno in da ima le vpliv na neke druge procese, ki potem vplivajo na motivacijo in proces odločanja (Martin in drugi 1993).

Razpoloženje lahko vpliva na kognitivne procese in delovanje pri različnih dejavnostih, mi pa se bomo osredotočili na izpolnjevanje anketnega vprašalnika. Da bi razumeli ta vpliv, se je potrebno poglobiti v obnašanje in razmišljanje anketiranca med izpolnjevanjem anketnega vprašalnika.

Kot razlaga Schwarz (2007), anketiranci najprej interpretirajo vprašanje in poskušati določiti informacijo, ki jo zahteva vprašanje od njih. Če je denimo vprašanje o odnosu, si anketiranci bodisi priključijo predhodno oblikovano sodbo iz spomina bodisi oblikujejo mnenje na podlagi danih informacij v vprašanju. Raziskovalci v tej točki upajo, da anketiranci priključijo samo tiste informacije, ki so definirane v vprašanju (na primer časovno obdobje), kar zagotavlja tudi relevantnost odgovorov, ki bodo kasneje upoštevani (Schwarz 2007).

Bolj natančna sta bila Krosnick in Presser (2010), katerih raziskovanje je pokazalo, da je optimalno odgovarjanje na zastavljeno vprašanje zapleten kognitivni proces, ki je sestavljen iz štirih delov. Namreč, anketiranec mora najprej interpretirati vprašanje in ugotoviti njegov namen (razumevanje), nato iz svojega spomina izbrskati relevantne informacije (priklic) in potem le-te skupaj z mislimi združiti v enotno mnenje (presoja). Za konec to svoje mnenje izrazi v odziv tako, da izbere eno od ponujenih možnosti (izbira). Vsak od teh korakov je lahko zelo kompleksen, saj na anketiranca in njegovo izpolnjevanje vprašalnika lahko vpliva tudi več motivov, kot so recimo samoizražanje, samodokazovanje, intelektualni izzivi,

samorazumevanje ali pa emotivna katarza. Torej, ko je anketirančevo osebno mnenje definirano, ga mora le-ta posredovati raziskovalcu v obliki odgovora, in to mora narediti tako, da se odloči za eno od ponujenih možnosti pri vprašanju (Krosnick in Presser 2010).

Toda, anketiranci lahko pred dokončnim odgovorom večkrat tudi spremenijo odločitev, predvsem zaradi vpliva socialne zaželenosti in ustreznosti situacije. Raziskovalca Ongena in Dijkstra (2007) sta imela pripombe na tak način raziskovanja elementov anketnega odgovarjanja z argumentom, da je preveč osredotočen samo na anketiranca. Posebno, če ga primerjamo na primer z kognitivnim intervjujem, kjer je za uspešno opravljanje potrebno sodelovanje med intervjuvancem in anketirancem (Ongena in Dijkstra 2007). Posledično je uspešnost zelo odvisna od vsebine anketnih vprašanj in je pogosto omejena tudi z merskimi inštrumenti (Schwarz 2007).

Sedaj, ko smo dobili boljši vpogled v anketirančevo interpretacijo vprašanj, pa lahko to povežemo z razpoloženjem, saj je to tudi tema tega magistrskega dela. Kot podlago za razmišljanje o zvezi med razpoloženjem in presojo anketirancev bomo uporabili *Heuristic-Systematic Processing Model (HSM)*, v katerem Schwarz in Bless (v Ferligoj in Hlebec 1999) trdita, da lahko pozitivno in negativno razpoloženje različno vplivata na kognitivnost v procesu odločanja, saj se pozitivno razpoloženi največkrat odločajo za bolj enostavne trditve. Pri posamezniku se namreč ob presoji o neki trditvi pojavi pristranskost, ki je posledica trenutnega razpoloženja, ne pa nekih izkušenj, posledično pa pride tudi do večjega vpliva zunanjih dejavnikov, kot so vreme in čas. Pristranskost se ne pojavi v primeru, ko temu zunanjem dejavniku ne pripišemo nobenega pomena oziroma ga nevtraliziramo, kot v primeru intervjuja na prostem, ko že na začetku postavimo kakšno vprašanje o vremenu (Ferligoj in Hlebec 1999).

Kot povzemata Hlebec in Ferligoj (2001), je pozitivno razpoloženje na splošno povezano s konceptom, da je svet lepo in varno mesto. Posledično je potrebno zelo malo napora za kognitivno izražanje, najbolj primerna pa je uporaba hevrističnih procesnih strategij, ki bodo med drugim kreirale širšo kategorizacijo. Čeprav po eni strani hevristični proces povezujemo s pomanjkanjem logične konsistence in pomanjkanjem pozornosti, po drugi strani to povzroča nenavadne asociacije, s tem pa spodbuja kreativnost. Nasprotni primer je negativno razpoloženje, ki je povezano s konceptom, da je trenutna situacija problematična, kar je po drugi strani motivacija za spremembe le-te. Posledično se za presojo in evalvacijo sproži sistematično procesiranje, ki vključuje natančno oceno trenutnega stanja, analizo vzročnih

povezav in iskanje možnega mehanizma sprememb (Hlebec in Ferligoj 2001). Posledica tega pojava je, da boljše razpoloženi obdelajo informacije manj učinkovito kot slabše razpoloženi (Martin in drugi 1993).

Predpostavka, na kateri temelji zgoraj predstavljena teorija, govori o tem, da je vsako razpoloženje povezano s posebno vrsto procesiranja. Kot rečeno, boljše razpoloženje povzroča bolj površno obdelavo informacij, preusmerjanje pozornosti in širšo kategorizacijo, medtem ko slabše razpoloženje prinaša ravno nasprotno, torej globljo obdelavo informacij, osredotočenost in ožjo kategorizacijo (Martin in drugi 1993).

Pri vplivu razpoloženja na kognitivni proces odgovarjanja na vprašalnik je bilo narejeno malo raziskav. Iz študije, ki sta jo Branscombe in Cohen (1991) opravila na to temo, je razvidno, kako motivacija in kompleksnost vprašanja delujeta na uporabo hevrističnih in sistematičnih strategij v presoji. Pri zelo nizki motivaciji anketiranca je strateško procesiranje neuporabno in je v takem primeru boljše hevristično, saj so to situacije, v katerih presoja nima nobenih osebnih posledic. Navadno so odločitve bolj hipotetične kot resnične in v takih primerih se pričakuje, da bo največji vpliv na presojo in posledično odgovor imelo ravno razpoloženje (Ferligoj in Hlebec 1999). Ko je motivacija anketiranca visoka oziroma ko pričakuje večjo interakcijo s sistemom, potem bo bolj v uporabi sistematično procesiranje. Značilnosti slednjega je tudi daljše branje in interpretacija vprašanj, ob tem pa tudi več časa za oceno in presojo. V takšnih situacijah, kjer je takšno procesiranje prisotno, razpoloženje nima nekega vpliva (Ferligoj in Hlebec 1999). Če se obrnemo na konkretno analizo, to pomeni, da ko je razpoloženje povezano s spremembami v drugih spremenljivkah, ga lahko analiziramo kot neodvisno spremenljivko. Ko pa je njegova kvaliteta in intenzivnost odvisna od drugih spremenljivk, ga obravnavamo kot odvisno spremenljivko (Parrot in Hertel 1999).

Raziskovalci so ugotovili tudi, da so na boljše razpoložene imela močna in šibka navodila enak vpliv, medtem ko so pri slabše razpoloženi močnejša navodila imela tudi močnejši vpliv, tako da so avtorji tudi na podlagi teh rezultatov izpeljali ugotovitev, da boljše razpoloženi obdelujejo podatke bolj hevristično, medtem ko slabše razpoloženi bolj sistematično (Martin in drugi 1993).

Ampak, ni samo razpoloženje ljudi tisto, ki vpliva na različne načine procesiranja, temveč je to lahko tudi interpretacija njihovega razpoloženja, kajti različne interpretacije lahko povzročijo različne motivacijske učinke (Schwarz in Clore 1983). Tako sta Schwarz in Clore

(1983) dokazala, da različno pripisovanje pomena vprašanjem pomeni tudi večji ali manjši vpliv razpoloženja pri izpolnjevanju vprašalnika. Kot smo že omenili, ob visoki motivaciji in pripisovanju večjega pomena vprašanju pričakujemo, da razpoloženje naj ne bi imelo vpliva, medtem ko naj bi ga v nasprotnem primeru imelo. Toda, Schwarz in Clore (1983) sta v tej točki ugotovila, da se lahko vpliv razpoloženja spreminja tudi ob konstantni pomembnosti skozi celoten vprašalnik.

Zanimiva je zveza med razpoloženjem, vrsto procesiranja in predčasno prekinitvijo ankete. Tako je Chaiken s sodelavci (Chaiken in drugi 1989) ugotovil, da ljudje prenehajo z izpolnjevanjem, ko dosežejo zadostno stopnjo zadovoljstva in izpolnijo vse svoje procesne cilje. Če so zadovoljni s svojo površno obdelavo, potem prenehajo tam, v nasprotnem primeru se obrnejo k sistematičnem procesiranju. V zvezi s tem obstajajo dokazi, da je uspešno doseganje cilja povezano z boljšim razpoloženjem, medtem ko je neuspeh povezan s slabšim (Carver in Scheier 1990). Boljše razpoloženi ljudje lahko od slabše razpoloženi prej ocenijo, da so dosegli svoje cilje in pričakovanja v posamezni anketi (Headey in Veenhoven 1989). Posledično si lahko ljudje razlagajo boljše razpoloženje kot znak, da so dosegli to točko, vendar pa tudi slabše razpoloženje, da ga še niso (Schwarz in Bless 1991).

Med izpolnjevanjem vprašalnika se ljudje sprašujejo različna vprašanja. Zavedno ali nezavedno se med drugim sprašujejo, ali med izpolnjevanjem vprašalnika uživajo. Boljše razpoloženi bi na to vprašanje odgovorili pritrdilno, slabše razpoloženi pa negativno, vendar so v tem primeru motivacijski učinki drugačni kot v prejšnjem primeru. Če si bodo ljudje tukaj razlagali boljše razpoloženje kot dokaz, da uživajo med izpolnjevanjem, in slabše razpoloženje, da ne uživajo, potem bodo v vprašalniku vztrajali dlje boljše razpoloženi, saj nekdo vztraja v nečem, dokler uživa. Posledično to pomeni, da se bodo procesiranja informacij bolj sistematično lotili boljše razpoloženi (Martin in drugi 1993), hkrati pa boljše razpoloženi ljudje prikličejo več informacij kot slabše razpoloženi (Mackie in Worth 1991).

Nadalje sta Schwartz in Bless (1991) zatrdila, da se ljudje poskušajo izogibati negativnim občutkom in situacijam, ki so jih do njih pripeljale, temveč se obračajo k ohranjanju pozitivnega razpoloženja in situacijam, ki so ga povzročile (Clark in Isen 1982). Tako pridemo do situacije, ko se anketiranci po eni strani lahko izogibajo vsem situacijam, ki bi lahko pripeljale do nezaželenega razpoloženja, po drugi strani pa je uspeh v takšnih situacijah mogoč kljub neuspešnem iskanju poti. Po poglobljeni analizi je Martin s sodelavci (Martin in

drugi 1993) prišel do zaključka, da so zaradi specifičnosti situacije slabše razpoloženi razvili več analitičnih procesov kot boljše razpoloženi.

Na osnovi tega se postavljata dve vprašanji, ki jih bomo lahko obravnavali v tem magistrskem delu na osnovi empirične študije: kako razpoloženje vpliva na kvaliteto podatkov v spletni anketi ter ali obstaja razlika v kvaliteti podatkov med tistimi, ki so bili o razpoloženju vprašani na začetku ali na koncu ankete.

3 Indikatorji kvalitete anketnih podatkov

Da bi na podlagi do sedaj napisanega lahko analizirali povezavo med razpoloženjem in kvaliteto podatkov, je potrebno opredeliti indikatorje kvalitete podatkov. V tem poglavju bomo najprej predstavili različne dimenzije kvalitete anketnih podatkov, med katerimi se bomo osredotočili predvsem na dimenzijo točnosti. Opredelili bomo tudi glavne vire anketnih napak, med katerimi bo poudarek na merski napaki zaradi anketiranja. Sledi predstavitev teorije optimiziranja in zadovoljevanja, ki se navezuje na te merske napake. Na koncu pa bodo predstavljeni indikatorji kvalitete podatkov, ki so relevantni za našo študijo.

3.1 Kvaliteta anketnih podatkov

Ker je pojem kvalitete podatkov izredno široko področje, so si tudi definicije različne od avtorja do avtorja. Kot povzemata Biemer in Lyberg (2003), je najbolj splošna in uporabljena definicija avtorjev Jurana in Gryne (v Biemer in Lyberg 2003), ki sta kvaliteto podatkov opredelila kot "primerno za uporabo" (angl. fitness for use). Kasneje so pričeli poudarjati, da morajo anketni podatki poleg uporabnosti imeti dovolj dodatnih kvalitetnih elementov, ki se pa po pomembnosti razlikujejo od uporabnika do uporabnika. To pomeni, da morajo anketni podatki v okviru raziskave biti čim bolj točni in usklajeni s ciljem, pravočasno implementirani in dostopni uporabnikom raziskave. Tri glavne dimenzije kvalitete podatkov so torej točnost, pravočasnost in dostopnost. Kasneje pa so opredelili še nekaj dodatnih dimenzij, kot so pomembnost, primerljivost, koherentnost in popolnost (Biemer in Lyberg 2003).

V tem magistrskem delu se osredotočamo na dimenzijo točnosti podatkov, ki se nanaša na razliko med pravimi vrednostmi spremenljivk in vrednostmi, kot smo jih izmerili z anketno raziskavo. Na to dimenzijo se osredotoča teorija celotne anketne napake (angl. total survey error) (Groves in drugi 2009). Po tej teoriji celotno anketno napako delimo na vzorčno (slučajno), ker zbiramo podatke na vzorcu in ne populaciji, in nevzorčno (sistematično), ki se dogaja zaradi napake ali pomanjkljivosti sistema. Da bi se z morebitno napako lahko soočili, je potrebno opredeliti vir anketne napake. En vir je samo vzorčenje, zato govorimo že o omenjeni vzorčni napaki. Med nevzorčne napake pa štejemo naslednje vire: napaka vzorčnega okvirja, napaka neodgovorov, specifikacijska napaka, merska napaka, procesna napaka in napaka popravljanja podatkov. Potrebno je omeniti, da napaki vzorčenja in neodgovorov sodita med napake neopazovanja, medtem ko ostale nevzorčne lahko pripišemo med napake

opazovanja (Biemer in Lyberg 2003). V nadaljevanju bomo predstavili pet glavnih virov nevezorčnih napak in potencialne vzroke zanje.

Specifikacijska napaka, ki med drugim predvideva veljavnost podatkov, se zgodi ob napačno zastavljenem konceptu, ciljih ali enotah opazovanja. Med glavne vire spada tudi napaka vzorčnega okvirja ali tudi napaka pokritja, ki jo identificiramo ob nepokritosti enot, napačni vključenosti ali pa podvojenih vpisih v vzorčnem okvirju. Tretji vir je napaka neodgovorov, ki jo definira delni oziroma celotni neodgovor enote in spremenljivke ali pa tudi nepopolni (pomanjkljivi) odgovori. Merska napaka se zgodi, ko uporabimo napačen način anketiranja, ko napake delajo anketiranci ali anketarji, ko izberemo oziroma opredelimo neprimeren merski inštrument, ko pride do napak v informacijskem sistemu ali pa pride do neprimernih okoliščin anketiranja. Do procesne napake in napake popravljanja podatkov pa pride, ko imamo nepravilen vnos, nestrokovno urejanje podatkov, napačno kodiranje in uteževanje ali pa ko uporabimo neprimerne metode analize (Biemer in Lyberg 2003).

V nadaljevanju se bomo osredotočili na mersko napako zaradi anketiranca, saj nas zanima povezava med razpoloženjem anketirancev in kvaliteto anketnih podatkov. Za pojasnitev le-te je lahko zelo uporabna teorija optimiziranja in zadovoljevanja (angl. optimizing and satisficing), kot jo je razvil Jon A. Krosnick (Krosnick in Presser 2010).

3.2 Teorija optimiziranja in zadovoljevanja ter indikatorji kvalitete podatkov

Da bi anketiranec vstopil v anketo, je potrebnih več dejavnikov, eden od njih pa je tudi motivacija. Ne smemo pozabiti, da včasih ni dovolj dobro sestavljeno vabilo ali nagovor za izpolnitev ankete, saj je anketirančevo udejstvovanje v anketi lahko motivirano tudi zaradi drugih dejavnikov, kot je na primer pomoč delodajalcu pri izboljšanju delovnih pogojev, politikom za izboljšanje pri sprejemanju političnih odločitev ali pa profesorjem za izobraževalne namene. Ko podobni motivi navdihnejo anketiranca za zaželjeno kognitivno izpolnjevanje ankete, potem lahko govorimo o optimiziranju anketiranca (Krosnick in Presser 2010).

Čeprav upamo na popolno optimiziranje vseh anketirancev, je to praktično nemogoče. Nekateri anketiranci dokončajo anketo le zaradi avtomatičnega dokončanja procesa ali pa, ker so bili primorani to storiti. Takšni navadno le preletijo vprašanja in ne kažejo nobene motivacije, da bi podali kvalitetnejše odgovore. Poznamo pa tudi takšne, ki izgubijo

motivacijo po prvih sklopih vprašanj in so v nadaljevanju ankete nemotivirani ali nepozorni, kar posledično lahko pripelje do odgovorov slabše kvalitete (Krosnick in Presser 2010). Nekateri anketiranci zaradi pomanjkanja koncentracije ali motivacije pri izpolnjevanju ankete začnejo iskati bližnjice, kar pripelje do manjšega truda pri razsodnosti in selekciji odgovorov. Takšni anketiranci tudi manj razmišljajo o pomenu vprašanja, slabše brskajo po spominu, integrirajo pridobljene informacije bolj površno ali pa izberejo odgovor manj natančno. Vsi štirje koraki za procesiranje vprašanja, kot smo jih že navedli v Poglavju 2 (Krosnick in Presser 2010), se izvajajo, vendar veliko manj vestno kot takrat, ko govorimo o optimiziranju. Namesto najbolj natančnega odgovora anketiranci izberejo tisti odgovor, ki se jim se zdel prvi sprejemljiv. Takšno obnašanje anketirancev lahko poimenujemo šibko zadovoljevanje (Krosnick in Presser 2010). Na podlagi te teorije, predvsem zaradi manjše razsodnosti in selekcije odgovorov, lahko kot enega od indikatorjev kvalitete anketnih podatkov, ki jih bomo uporabili v naši analizi, določimo **število izbranih odgovorov pri vprašanjih z izbiro več možnih odgovorov**; več kot je izbranih odgovorov, o višji kvaliteti lahko govorimo.

Bolj drastična bližnjica med izpolnjevanjem vprašalnika je tista, kjer anketiranci preskočijo implementacijo in razsojevanje. To pomeni, da vsako vprašanje obravnavajo zelo površno in posledično izberejo tisti odgovor, ki se jim zdi najbolj logičen. Izbran je povsem brez pomembnih notranjih psiholoških iztočnic in pogosto samo na podlagi besedila vprašanja, kar predstavlja tudi dober argument pri mogočem dvomu v pravilno izbiro anketiranca. Ko anketiranec izbira na tak način, potem govorimo o močnem zadovoljevanju (Krosnick in Presser 2010). To se lahko na primer vidi pri vprašanjih z več-stopenjsko mersko lestvico, ki vključuje sredinsko vrednost. Anketiranci, ki zadovoljujejo, se počutijo lagodno, če ta **sredinska vrednost** predstavlja neko nevtralnost in jo radi izberejo. Na dolgi rok sredinska vrednost ponuja takšnim anketirancem lep izgovor za zadovoljevanje (Krosnick in Presser 2010).

Prisotnost zadovoljevanja v povezavi s sredinskimi vrednostmi lahko ocenimo tudi s stališča pogojev, ki pripeljejo do takih odločitev. Na primer nagnjenost k sredinskim vrednostim ni nujno povezana z izobraževalnimi dosežki, ki predstavljajo nekakšen sinonim za kognitivne sposobnosti. Krosnick, Schuman in Bishop (v Krosnick in Presser 2010) so večjo nagnjenost odkrili pri tistih, katerim je bilo vprašanje manj pomembno, odnos manj intenziven in pri katerih je bilo prisotno manjše zanimanje za vsebino vprašalnika. Toda, Stemebet in Hyman (v Krosnick in Presser 2010) sta ugotovila, da pojav sredinskih vrednosti pri nekem

političnem vprašanju ni imel nič opraviti z splošnim zanimanjem za zunanjo politiko, enako stvar je ugotovil tudi O'Muirheartaigh s sodelavci (v Krosnick in Presser 2010), ko je dokazal, da izbira sredinskih vrednosti ni povezana s splošnim znanjem o vsebini vprašalnika. Pogostost izbire sredinskih vrednosti bo torej naslednji indikator kvalitete podatkov v naši študiji.

3.3 Dodatni indikatorji kvalitete podatkov

Pogostost izbire sredinskih vrednosti in število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori nista edina indikatorja kvalitete podatkov. Poseben problem predstavljajo tudi **predčasne prekinitve ankete** (angl. drop-out) in **neodgovori na posamezna vprašanja** (angl. item nonresponse), ki so tudi analizirani v tem magistrskem delu. Neodgovori in prekinitve ankete spadajo med najpomembnejše komponente za merjenje kvalitete anketnih podatkov (Ganassali 2008).

Predčasna prekinitve ankete pomeni, da anketiranci, ki so začeli izpolnjevati anketo, le-te niso končali. Nekaj avtorjev se je osredotočilo na ta indikator in ga označilo kot zelo problematičnega predvsem v primeru spletnih anket, kjer predstavlja stalni problem in doseže med 15 in 20 odstotkov (Healey, Macpherson and Kuijten 2005). Knapp in Heidingsfelder (v Ganassali 2008) sta dokazala, da je več predčasnih prekinitvev v spletnih anketah povezanih z uporabo odprtih vprašanj in vprašanj v tabelah, saj anketiranci očitno nimajo interesa za izpolnitev ankete, ko naletijo na tak tip vprašanj.

Neodgovor spremenljivke pa pomeni, da anketiranec v anketi sicer sodeluje, vendar na posamezno vprašanje, na kateri bi moral odgovoriti, iz najrazličnejših razlogov odgovora ne poda (Groves in drugi 2009; Lozar Manfreda in drugi 2011).

Dodaten indikator morebitne slabe kvalitete podatkov so **začasne prekinitve ankete**, ki so lahko indikator večopravnosti (angl. multitasking) (Sendelbah in drugi 2014). Anketiranec med anketiranjem lahko opravlja tudi druga opravila, ki pa jih je seveda težko zaznati. V primeru spletnih anket pa lahko na primer zaznamo, ali je anketiranec začasno zapustil okno z anketo, in to je lahko tudi nek (posreden) indikator slabše kvalitete podatkov.

Poseben način merjenja kvalitete podatkov je **test-retest metoda**, kjer anketirancem dvakrat postavimo enako vprašanje (Trochim in Donnelly 2006). V primeru zanesljivega merjenja bodo anketiranci delali (večinoma) enake odgovore pri obeh vprašanjih. Torej se lahko meri z deležem anketirancev, ki podajo enak odgovor, ali pa tudi s Pearsonovim koeficientom korelacije.

Naslednji indikator kvalitete, ki sicer bolj posredno meri kvaliteto podatkov, je **zadovoljstvo anketiranca z anketo**. Slednji dejansko bolj pojasnjuje druge dejavnike kvalitete, kot da kvaliteto neposredno meri. Zadovoljstvo anketiranca z anketo se lahko meri na različne načine, na primer preko besedišča in oblike odgovorov, s katerimi anketiranci izrazijo zadovoljstvo z anketo (Ganassali 2008), lahko pa tudi preko neposrednih vprašanj o zadovoljstvu z različnimi vidiki vprašalnika. Slednji način je bil uporabljen v anketi, ki jo analiziram v tem magistrskem delu.

Še en posredni indikator kvalitete podatkov je lahko **hitrost izpolnjevanja vprašalnika** (pretečeni čas od začetka do konca izpolnjevanja ankete). Slednji sicer lahko bolj posredno meri kvaliteto, predvsem v povezavi z motivacijo in vrsto zadovoljevanja anketirancev.

Na podlagi prebrane literature in prejšnjih raziskav smo tako določili naslednje neposredne in posredne indikatorje kvalitete podatkov, relevantne za našo analizo: izbira sredinskih vrednosti, število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori, začasne in dokončne prekinitve ankete, neodgovori na posamezna vprašanja, stabilnost odgovorov pri test-retest metodi, ocena ankete in hitrost odgovarjanja.

4 Raziskovalna vprašanja

Smiselno bi bilo izpostaviti pričakovanja pred empirično analizo, tako za splošno kvaliteto podatkov kot tudi za vsak indikator kvalitete posebej. Vendar na podlagi prebranega glede razpoloženja in kvalitete podatkov ter raziskav, ki so analizirale učinke razpoloženja na kognitivni proces na splošno in v primeru izpolnjevanja vprašalnika (Poglavje 2), ne moremo izpeljati jasnih hipotez glede tega, kakšno kvaliteto podatkov lahko pričakujemo od boljše in slabše razpoloženih anketirancev. Čeprav bi intuitivno pričakovali, da bodo boljše razpoloženi podali podatke boljše kvalitete, temu ni nujno tako. Če se boljše razpoloženi pri izpolnjevanju vprašalniku poslužujejo hevristične procesne strategije, kar pomeni manj logične konsistence, več pomanjkanja pozornosti, odločanje za bolj enostavne trditve in manj učinkovito obdelavo informacij (Martin in drugi 1993; Hlebec in Ferligoj 2001), bi pričakovali, da bodo podali odgovore slabše kvalitete. Nasprotno temu pa slabše razpoloženi, ki se poslužujejo sistematičnega procesiranja, natančne ocene trenutnega stanja, analize vzročnih povezav, več analitičnih procesov, bolj učinkovito obdelajo informacije (Martin in drugi 1993; Hlebec in Ferligoj 2001) in pričakovali bi, da bodo dali podatke boljše kvalitete.

Vendar pa na zvezo med razpoloženjem in kvaliteto podatkov lahko vpliva še motivacija anketirancev. Če je le-ta visoka, lahko pričakujemo, da je povezava šibka ali pa je sploh ni (Hlebec in Ferligoj 2001). Dodatno se lahko zgodi, da ne gre pri vseh indikatorjih kvalitete podatkov za enako povezavo med razpoloženjem in kvaliteto podatkov. Npr. glede prekinitiv ankete obstajata dve nasprotujoči si razlagi. Ker boljše razpoloženi prej ocenijo, da so dosegli svoj cilj (Headey in Veenhoven 1989), lahko anketo prej prekinejo kot slabše razpoloženi anketiranci. Če pa anketiranci svoje boljše razpoloženje pripišejo uživanju v vprašalniku, lahko pričakujemo, da bodo v anketi vztrajali dlje kot slabše razpoloženi anketiranci (Martin in drugi 1993). V slednjem primeru torej od boljše razpoloženih pričakujemo večjo kvaliteto, merjeno z manj prekinitvami.

Zaradi nedorečenosti v teoriji in eksplorativne narave naše analize smo se odločili, da v magistrskem delu ne podajamo hipotez, ki jih bomo preverjali, pač pa bomo predvsem skušali odgovoriti na nekaj osnovnih raziskovalnih vprašanj o povezavi med razpoloženjem in kvaliteto podatkov.

Prvi del analize je osredotočen na vpliv razpoloženja na kvaliteto podatkov, saj kot smo predstavili v Poglavju 2, lahko pozitivno in negativno razpoloženje različno vplivata na

kognitivnost v procesu odločanja. To bomo preverili tako, da bomo različne indikatorje kvalitete podatkov primerjali med tistimi, ki so slabše, in tistimi, ki so boljše razpoloženi. Dodatno pa bomo preverili še, ali na kvaliteto podatkov vpliva to, kdaj je vprašanje o razpoloženju postavljeno (na začetku ali na koncu vprašalnika).

Raziskovalna vprašanja:

- 1. Kako razpoloženje vpliva na kvaliteto podatkov? Tu je razpoloženje obravnavano kot neodvisna spremenljivka. Preučevali bomo razlike med različnimi indikatorji kvalitete podatkov med tistimi, ki so boljše in slabše razpoloženi. V kolikor bo razlika obstajala, bomo lahko zaključili, da je razpoloženje vplivalo na kvaliteto podatkov.**

V okviru tega bomo preučevali več raziskovalnih vprašanj:

- Ali bodo med boljše in slabše razpoloženimi razlike v pogostosti izbire sredinskih vrednosti?**

Predstavili smo že (Poglavje 2), da se pozitivno razpoloženi največkrat odločajo za bolj enostavne trditve. To je v skladu s teorijo, da se boljše razpoloženi poslužujejo hevrističnega načina procesiranja. Na osnovi tega bi pričakovali, da bodo več srednjih vrednosti izbrali boljše razpoloženi anketiranci. To pa je v nasprotju z intuitivnim prepričanjem, da bodo študenti slabšega razpoloženja poskušali čim hitreje in čim bolj enostavno odgovoriti na vsa zastavljena vprašanja in bodo posledično manj opredeljeni ter pogosteje označili sredinsko vrednost, saj jim le-ta ponuja ne samo zaščito v okviru neopredeljenosti, temveč jim omogoča tudi hitrejše procesiranje.

- Ali bodo med boljše in slabše razpoloženimi razlike v številu izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori?**

V skladu s teorijo, da slabše razpoloženi uporabijo sistematično procesiranje pri izpolnjevanju anketnega vprašalnika (Poglavje 2), bi pričakovali, da bodo študentje, ki so slabše razpoloženi, označili več odgovorov od tistih, ki so boljšega razpoloženja. To bi lahko bila posledica tega, da se bodo na dane odgovore odzvali bolj analitično, vse prebrali in res označili tiste, ki so zanje relevantni, medtem ko bi se boljše razpoloženi lahko zadovoljili z manjšim

številom možnih odgovorov. To bi bilo tudi v skladu s predvidevanjem, da boljše razpoloženi prej ocenijo, da so dosegli svoje cilje in pričakovanja v posamezni anketi.

- **Ali bodo med boljše in slabše razpoloženi anketiranci razlike v pogostosti začasnih prekinitev ankete, v neodgovorih spremenljivke in predčasnih zapustitvah ankete?**

Če boljše razpoloženi prej ocenijo, da so dosegli svoje cilje in pričakovanja v posamezni anketi (glej Poglavlje 2), potem bi pričakovali, da je med njimi več dokončnih prekinitev ankete, hkrati pa tudi več neodgovorov na posamezna vprašanja (ker so zadovoljni tudi, če njihov odgovor ni optimalen). Glede začasnih prekinitev ankete predhodnih podobnih raziskav še ni bilo, vendar bi pričakovali manj pogosto začasno prekinjanje ankete pri slabše razpoloženi anketirancih, če se le-ti izpolnjevanja vprašalnika lotijo bolj sistematično in analitično.

- **Ali bodo med boljše in slabše razpoloženi anketiranci razlike v hitrosti odgovarjanja?**

Hitrost odgovarjanja je tisti indikator, za katerega je zelo težko predvideti, kaj se bo zgodilo. Kot smo že večkrat omenili, je za slabše razpoložene bolj značilno sistematično procesiranje, značilnost slednjega pa je tudi daljše branje in interpretacija vprašanj in s tem večja poraba časa za oceno in presojo. Vendar pa je sistematično procesiranje prisotno tudi, ko je motivacija anketiranca visoka, ne glede na razpoloženje. Ker v naši študiji nimamo neposrednega načina, da bi merili motivacijo anketirancev, ne moremo predvideti, ali se bodo med slabše in boljše razpoloženi pojavile razlike v hitrosti odgovarjanja.

- **Kakšen bo vpliv razpoloženja pri izvedbi testa - retesta? Ali bo med boljše in slabše razpoloženi različen delež tistih, ki pri ponovitvi vprašanja dajejo popolnoma enak odgovor?**

Če slabše razpoloženi procesirajo informacije bolj sistematično, boljše razpoloženi pa bolj hevristično, potem lahko pričakujemo, da bo stabilnost odgovorov pri test–retest metodi večja v primeru slabše razpoloženih anketirancev. To je v nasprotju z možnim intuitivnim predvidevanjem, da bodo boljše razpoloženi na enaka vprašanja podali enake odgovore, medtem ko bodo slabše razpoloženi te odgovore spremenili.

- **Ali bo na povezavo med razpoloženjem in kvaliteto podatkov vplival tudi kakšen drug dejavnik, kot je npr. spol anketirancev?**

2. Ali lahko z vprašanjem o razpoloženju na začetku vprašalnika povečamo kvaliteto podatkov?

Predvidevamo, da z vprašanjem o razpoloženju na začetku nevtraliziramo vpliv na kognitivni proces, zato pričakujemo, da bodo morebitne razlike v kvaliteti podatkov manjše za tiste anketirance, ki so dobili to vprašanje na začetku ankete, kot za tiste, ki so ga dobili na koncu ankete.

Zanimivo bi bilo tudi vprašanje, ali lahko vprašalnik vpliva na razpoloženje anketirancev, torej je razpoloženje obravnavano kot odvisna spremenljivka. Ali lahko anketirance v slabše razpoloženje spravi anketni vprašalnik, če jim je ta predolg, prezahteven, nezanimiv? Žal eksperimentalni načrt, ki je bil uporabljen v študiji, ki jo obravnavamo v empiričnem delu magistrskega dela, ne omogoča analize, s katero bi odgovorili na tako vprašanje. To bi lahko na primer storili, če bi anketirancem postavili vprašanje o razpoloženju dvakrat, na začetku in na koncu vprašalnika, hkrati pa bi variirali dolžino, zahtevnost in vsebino vprašalnika, kar v obstoječi študiji ni bilo narejeno.

5 Empirična študija: Razporeženje in kvaliteta podatkov v spletni anketi študentov

To poglavje predstavlja osrednji del magistrskega dela in tu se posvečamo empirični analizi na osnovi spletne ankete študentov. Na začetku bomo predstavili metodologijo naše raziskave, čemur bo sledila operacionalizacija, nakar opis statističnih analiz, temu pa sledijo tudi rezultati le-teh in njihov povzetek.

5.1 Metodologija

Anketa je bila izvedena s spletnim orodjem za anketiranje 1KA (1ka.si), in sicer med študenti FDV pri predmetu Statistika, med 5.10.2012 in 25.10.2012. K izpolnjevanju ankete so bili anketiranci povabljeni na predavanjih in po e-pošti preko sistema pošiljanja vabila orodja 1ka. Vabilo je bilo poslano na 923 elektronskih naslovov (glej Tabelo 5.1). Med njimi je bilo iz 58 naslovov vrnjeno sistemsko sporočilo o nezmožnosti posredovanja sporočila, torej te enote štejemo med neustrezne enote. Preostalih 856 enot je potencialno veljavnih (angl. eligible) enot, 485 od njih ni nikoli dostopilo do prve strani ankete in predstavljajo neodgovore. 380 pa jih je dostopilo vsaj enkrat do prve strani ankete. Med njimi jih je 254 prišlo do konca ankete, 72 pa je anketo predčasno prekinilo. Oboji predstavljajo uporabne enote in so vključeni v analizo. Stopnja odgovorov med vsemi ustreznimi enotami je tako 38 %.

Tabela 5. 1: Podatki o odzivu na anketo

Skupno poslano enotam:	923
Neustrezno - neveljavni odgovori:	58
Enote, ki niso nikoli dostopili do prve strani ankete:	485
Enote, ki so dostopile vsaj do prve strani ankete:	380
Nobenega odgovora:	54
Delno izpolnjena anketa – predčasna prekinitvev:	72
Anketiranec prišel do konca ankete:	254

Med vsemi anketiranci, ki so prišli do konca vprašalnika in posledično tudi vprašanja o spolu, je bilo 24,8% moških in 75,2% žensk, vsi pa spadajo v starostno skupino od 18 do 25 let. To se ujema s siceršnjo demografsko strukturo študentov 1. in 2. letnika na FDV.

Anketa je vsebovala 111 vprašanj in je poleg demografskih vprašanj (postavljenih na koncu vprašalnika) spraševala tudi o navadah in življenjskem stilu študentov (glej Prilogo Č).

V anketo so bili vključeni številni eksperimenti v zvezi z obliko vprašalnika. Med vprašanja je bilo dodano tudi vprašanje, ki je anketirance spraševalo o trenutnem razpoloženju v času, ko izpolnjujejo anketo. Slučajno izbrana polovica anketirancev je dobila takšno vprašanje na začetku ankete, slučajno izbrana polovica pa na koncu ankete. Takšna postavitve tega vprašanja omogoča analizo v okviru obeh glavnih raziskovalnih vprašanj (Poglavje 4).

5.2 Operacionalizacija

V prvem delu tega poglavja bomo predstavili neke osnovne informacije o podatkih, ki jih pridobimo s spletno anketo, ter kako je merjenje razpoloženja potekalo, saj ni nekih splošnih znanih metod za merjenje le-tega. V drugem delu se bomo osredotočili na prej omenjene indikatorje kvalitete podatkov (Poglavje 3) in predstavili, kako smo jih merili.

5.2.1 Podatki v spletnih anketah

Ker gre v našem primeru za spletno anketo, ki jo anketiranci izpolnjujejo sami, se moramo zavedati, da nihče od njih ni omejen s časom in ne čuti nobenega pritiska, tako da se lahko v miru pripravi na odgovarjanje ali popravljanje svojih odzivov (Schober 1999). Vse to pa lahko dela v popolni anonimnosti, kar govori v prid uporabi podobnih tehnik, ampak samo pod pogojem, da so uporabniki dovolj motivirani za reševanje. Uporaba spletnih anket, ki so cenejše, običajno omogoča tudivečje vzorce in tako lahko analiziramo pomembne množične podatke ali pa samo manjše podskupine s potencialnim odstopanjem v obnašanju (Behr in drugi 2012).

Pri iskanju odgovorov na raziskovalna vprašanja bomo uporabljali dve bazi podatkov iz spletne ankete: bazo z odgovori anketirancev na anketna vprašanja in bazo parapodatkov, t.j. podatkov o procesu odgovarjanja (Couper 2005). Iz baze odgovorov bomo poleg vrednosti za spremenljivke v zvezi z razpoloženjem razbrali tudi podatke, kot so delež neodgovorjenih vprašanj, predčasna prekinitev ankete, odgovore pri vprašanjih, vključenih v test-retest, odgovore na vprašanja o oceni ankete, pogostost izbire srednjih vrednosti in število izbranih odgovorih pri vprašanjih z več možnimi odgovori. Iz baze parapodatkov pa bomo razbrali podatke, kot so hitrost odgovarjanja vsakega anketiranca in kolikokrat je v času odgovarjanja zapustil okno, v katerem je imel anketo odprto (začasna prekinitev).

Parapodatki nam omogočajo natančnejši vpogled v anketirančevo obnašanje, na primer koliko časa je izpolnjeval anketo, ali je ob tem spreminjal odgovor, ali se je premikal naprej in nazaj po vprašalniku, ali je začasno zapustil okno z anketo in počel kaj drugega itd. To je eden od novejših pristopov k analizi kvalitete anketnih podatkov, ki postaja popularen z naraščanjem izvajanja spletnega anketiranja (Heerwegh 2011; Nicolaas 2011; West 2011). Nekaj avtorjev, ki so uporabili parapodatke za analizo kvalitete podatkov v spletnih anketah, so: Heerwegh 2003, Heerwegh 2004, Stern 2008, Van Acker in Theus 2008, Stieger in Reips 2010, Nicolaas

2011, West 2011, Olson 2013. Tudi mi bomo s pomočjo parapodatkov poskušali osvetliti kvaliteto podatkov in natančneje analizirati odnos med razpoloženjem in kvaliteto podatkov.

5.2.2 Merjenje razpoloženja

V vprašalniku je bilo vprašanje o razpoloženju postavljeno na tri različne načine (glej Sliko 5.1), saj je to bil eden od eksperimentov, vključenih v vprašalnik. Anketiranci so slučajno dobili enega od treh vprašanj. V bazo podatkov so se zato zapisale tri spremenljivke. Vsaka spremenljivka ima veljavno vrednost le za tretjino anketirancev, ki jim je bilo vprašanje dodeljeno. Ker tema tega magistrskega dela ni analiza tega eksperimenta, smo iz teh treh vprašanj (spremenljivk) oblikovali eno spremenljivko, ki nam meri razpoloženje. Ta spremenljivka je nominalne merske lestvice z dvema vrednostma: »slabe volje« in »dobre volje«. To je namreč najmanjši skupni imenovalec treh spremenljivk. Tretje vprašanje o razpoloženju že ima take vrednosti. Vrednosti pri prvem in drugem možnem vprašanju, kjer pa je razpoloženje merjeno na 11-stopenjski merski lestvici s stopnjevanjem od najslabše do najboljše volje, smo rekodirali tako, da smo prvih 6 vrednosti združili v vrednost »slaba volja«, drugih 5 vrednosti pa v vrednost »dobra volja«. S tem procesom smo dobili enotno spremenljivko za razpoloženje, ki smo jo uporabljali v nadaljevanju.

Vprašanje o razpoloženju je bilo v vprašalniku postavljeno na dveh različnih mestih: slučajno izbrana polovica anketirancev je to vprašanje dobila na začetku ankete, slučajno izbrana druga polovica pa na koncu ankete. Za potrebe iskanja odgovorov na prvo raziskovalno vprašanje, kako razpoloženje vpliva na kvaliteto podatkov, nismo ločili med tem, kdaj je bilo anketirancu postavljeno vprašanje, torej smo obravnavali le dve skupini anketirancev: boljše in slabše razpoloženi anketiranci. Izjema je analiza začasnih prekinitev ankete, saj za te anketirance, ki jim je bilo vprašanje o razpoloženju dodeljeno na koncu vprašalnika, tega podatka nimamo.

Za potrebe iskanja odgovorov na drugo raziskovalno vprašanje o tem, ali lahko vprašanje o razpoloženju na začetku ankete pripomore k večji kvaliteti podatkov, pa smo ločevali med štirimi skupinami anketirancev: boljše in slabše razpoloženi, ki so to vprašanje dobili na začetku, ter boljše in slabše razpoloženi, ki so to vprašanje dobili na koncu.

Slika 5. 1: Prikaz vseh treh načinov vprašanja o razpoloženju

Anketa študentov pri predmetu Statistika

1. način

Zanima nas tudi, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?
Na lestvici od -5 (zelo slabe) do 5 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5
zelo slabe										zelo dobre
volje										volje
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. način

Zanima nas tudi, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?
Na lestvici od 0 (zelo slabe) do 10 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
zelo slabe										zelo dobre
volje										volje
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. način

Zanima nas tudi, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

dobre slabe

5.2.3 Indikatorji kvalitete podatkov

V tem delu bomo podrobneje predstavili, kako smo merili indikatorje kvalitete podatkov, ki smo jih predstavili v Poglavlju 3.

Hitrost odgovarjanja na spletno anketo

V okviru parapodatkov, ki jih beleži orodje 1ka, se beleži tudi čas, ko anketiranec vstopi v anketni vprašalnik, in čas, ko se zabeleži zadnji odgovor. Razlika med tema dvema časoma je čas odgovarjanja na anketo. Nekateri anketiranci seveda ne pridejo do konca vprašalnika, pač pa anketo prekinijo predčasno, zato čas zadnjega odgovora ni čas odgovora na zadnje vprašanje v anketi, pač pa čas, ko zadnjič klikne gumb »Naprej«, preden prekine anketo. Ker nas zanima čas odgovarjanja za celotno anketo, smo čas računali samo za tiste anketirance, ki so prišli do konca vprašalnika.

Število izbranih sredinskih vrednosti

Najbolj pogost tip vprašanj v našem vprašalniku (65% vseh vprašanj) je bil tisti, ki je za odgovor ponujal petstopenjsko mersko lestvico s sredinsko vrednostjo. Za vsakega anketiranca smo za ta vprašanja prešteli število izbranih sredinskih vrednosti.

Število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori

Za razliko od prejšnjega indikatorja je bil tukaj uporabljen tip vprašanj, ki je bil v vprašalniku najmanj prisoten. Gre za štiri vprašanja, ki so ponujala izbiro več možnih odgovorov. V analizo so bili vključeni le tisti anketiranci, ki so dajali odgovore na ta vprašanja (so torej označili najmanj en odgovor), sicer se to šteje kot neodgovor spremenljivke. Ta štiri vprašanja so ponujala različno število možnih odgovorov. Zato smo najprej za vsako vprašanje posebej izračunali povprečno število izbranih odgovorov ter za vsako vprašanje posebej to primerjali v dveh skupinah anketirancev glede na razpoloženje. Zato da bi nevtralizirali vpliv števila možnih odgovorov, pa smo za vsako vprašanje izračunali tudi povprečni delež izbranih odgovorov pri vsakem vprašanju ter skupni povprečni delež preko vseh štirih vprašanj, nato pa tega primerjali v dveh skupinah anketirancev glede na razpoloženje.

Prekinitve ankete: dokončna predčasna prekinitvev, začasna prekinitvev, neodgovor spremenljivke

Dokončna predčasna prekinitvev ankete pomeni, da je anketiranec anketo zapustil (zapustil okno z vprašalnikom), preden je odgovoril na vsa vprašanja in prišel do zadnje strani ankete. V okviru uporabnih možnosti, ki jih ponuja orodje Ika, so tudi šifre različnih statusov izpolnjevanja vprašalnika za vsakega anketiranca posebej. Med temi šiframi število 7 označuje vse tiste anketirance, ki so na neki točki izpolnjevanja vprašalnika dokončno zapustili anketo. Posledično je bila s tem zelo olajšana analiza, saj smo za vsako skupino anketirancev (slabše in boljše razpoloženi) le prešteli, kolikokrat se je pojavilo število 7 in smo s tem dobili podatek o predčasnih dokončnih prekinitvah. Naj omenimo, da je v tem primeru v merjenje odnosa med razpoloženjem in predčasnim prekinjanjem ankete vključena le polovica anketirancev, ki jim je bilo vprašanje o razpoloženju postavljeno na začetku vprašalnika.

Začasna prekinitvev ankete pa je definirana kot vsaka prekinitvev ankete, ki je daljša od 10 sekund. To je mogoče razbrati iz parapodatkov, ki jih je za analizo pripravil Anže Sendelbah, sodelavec Centra za družboslovno informatiko FDV, ki med drugim razvija Iko. Začasna prekinitvev se šteje, ko orodje Ika zazna, da je anketiranec vsaj za 10 sekund zapustil okno spletnega pregledovalnika, v katerem se nahaja vprašalnik. Na osnovi parapodatkov smo tako prešteli vse tiste, ki so anketo zapustili vsaj enkrat, ampak se potem vseeno vrnili na izpolnjevanje vprašalnika.

Podobno kot pri dokončni prekiniti ankete je tudi za **neodgovor spremenljivke** v orodju Ika določeno posebno število statusa izpolnjevanja vprašanja (-1), ki označuje, da anketiranec na vprašanje odgovora ni podal, čeprav mu je bilo vprašanje posredovano. S tem je mogoče jasno ločiti med ostalimi neodgovori, ki se lahko pojavijo zato, ker vprašanje anketirancu sploh ni bilo posredovano zaradi preskoka ali eksperimenta ali pa, ker je anketo že pred tem prekinil. Za vsakega anketiranca smo tako prešteli število neodgovorov spremenljivke ter izračunali delež neodgovorov. Nato pa smo primerjali povprečno število in delež neodgovorov za anketirance v dveh skupinah: boljše in slabše razpoloženi anketiranci.

Ocena ankete

Vprašanje o splošnem zadovoljstvu in oceni ankete glede na različne vidike je bilo postavljeno na zadnjo stran vprašalnika, zato smo tukaj upoštevali samo tiste, ki so do tega vprašanja sploh prišli. V analizo smo tu vključili le oceno splošnega zadovoljstva za anketo na lestvici od 1 do 5 (*neustrezna do ustrežna*) (glej Prilogo Č).

Uporaba Test-retest metode

Anketirancem so bila na začetku vprašalnika postavljena štiri vprašanja, ki so se v isti obliki ponovila na koncu vprašalnika. Zanimalo nas je, ali anketiranci na enako vprašanje podajo enak odgovor. V ta namen smo za vsak par ponovljenih vprašanj (Q7a-Q92a, Q7b-Q92b, Q8a-Q93a, Q8b-Q93b, glej Prilogo Č) za vsakega anketiranca odšteli vrednosti odgovorov. Če je bil rezultat enak nič, potem je bil podan enak odgovor, v nasprotnem primeru je šlo za različen odgovor. Za vsak par vprašanj smo nato izračunali povprečni delež enakih in različnih odgovorov za vsako skupino anketirancev glede na razpoloženje.

5.3 Statistične analize

Za statistične analize smo uporabili program SPSS, v katerega je bila uvožena tabela podatkov o anketirancih, generirana s spletnim programskim orodjem za anketiranje Ika. Baza anketnih podatkov je bila nadgrajena z bazo parapodatkov.

Poleg osnovnih univariatnih analiz (frekvenčna porazdelitev, aritmetična sredina in standardni odklon) smo za analizo povezanosti uporabili bivariatne analize: t-test za neodvisna vzorca, hi kvadrat test in analiza variance (Wonnacott in Wonnacott 1990; Rovin in Turk 2008; Ferligoj in drugi 2015).

Pri vseh analizah smo uporabili teste statističnih značilnosti, s katerimi preverjamo, ali lahko zakonitosti, dobljene na slučajnem vzorcu, posplošujemo na celotno populacijo. Opozoriti moramo, da v našem primeru vabilo k anketi ni bilo poslano vzorcu študentov pri predmetu Statistika 1, pač pa kar celotni populaciji. Seveda pa na anketo niso odgovorili vsi povabljeni, zato imamo v končni fazi podatke za vzorec in ne celotno populacijo. Zavedamo se, da dobljeni končni vzorec ni slučajni vzorec, saj nesodelovanje v anketi (neodgovori) niso slučajni. Kljub temu smo opravili teste statistične značilnosti, ki pa nam v tem primeru služijo bolj kot indikator pomembnosti ugotovljenih zakonitosti kot dejanska metoda posploševanja iz vzorca na populacijo.

T-test za neodvisna vzorca in hi kvadrat za primerjavo med boljše in slabše razpoloženi anketiranci

Za preverjanje domneve o razliki aritmetičnih sredin na dveh populacijah je najbolj primeren T-test za neodvisna vzorca), kar je bila tudi največkrat uporabljena statistična metoda v magistrskem delu, saj gre za primerjavo dveh neodvisnih skupin: boljše in slabše razpoloženi anketirancev. T-test smo uporabili v primeru, ko je bil obravnavani indikator kvalitete podatkov predstavljen skozi razmernostne merske lestvice. Le-ti so bili število izbranih sredinskih vrednosti, hitrost odgovarjanja, delež neodgovorov, število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori in ocena ankete. Pri interpretaciji t-testa smo bili pozorni na rezultat Levenovega testa o enakosti varianc, na osnovi česar smo izbrali pravilno testno statistiko t in njeno natančno stopnjo značilnosti. V osrednjem tekstu za te analize predstavljamo le povprečja po skupinah, ustrezno testno statistiko in natančno stopnjo značilnosti, medtem ko so originalne SPSS tabele vključene v Prilogah B in C.

Ko je bil analizirani indikator kvalitete podatkov predstavljen skozi nominalne merske lestvice, pa smo uporabili hi kvadrat test. V našem primeru je to delež tistih, ki so dokončno in vsaj enkrat začasno prekinili anketo in rezultat pri test-retest metodi. Uporabljeni test nam predstavi, ali med obravnavanima nominalnima spremenljivkama na populaciji obstaja povezanost. Hi kvadrat temelji na primerjavi empiričnih frekvenc s teoretičnimi, največkrat pa je v uporabi za preverjanje domnev na osnovi vzorčnih podatkov, podanih v kontingenčni tabeli z dvema spremenljivkama. Ko se empirične frekvence dovolj razlikujejo od teoretičnih frekvenc, potem lahko sklepamo, da na populaciji povezanost obstaja. Ko pa so empirične zelo podobne teoretskim, kakršne bi bile v tabeli v primeru nepovezanosti, potem lahko zaključimo, da vzorčni podatki ne kažejo na povezanost med spremenljivkama.

Analiza variance za primerjavo med boljše in slabše razpoloženimi moškimi in ženskami

Analiza variance je metoda, ki jo uporabimo, ko želimo ugotoviti, ali obstajajo razlike v povprečjih med tremi ali več skupinami. V našem primeru smo analizo variance uporabili, ko smo v analizo vključili še spol in na podlagi tega dobili štiri skupine anketirancev: boljše razpoložene moške, boljše razpoložene ženske, slabše razpoložene moške in slabše razpoložene ženske. Ker smo želeli preveriti domnevo o aritmetični sredini ene spremenljivke v več skupinah, smo uporabili enofaktorsko analizo variance (one-way ANOVA v SPSS-u). Kot v primeru t-testa moramo tudi tu biti pozorni na predpostavko o enakosti varianc med skupinami, ki jo preverjamo z Levenevim testom. Če z njim ugotovimo, da je predpostavka o enakosti varianc kršena, moramo uporabiti popravek navadnega F testa oziroma Welchovo F statistiko, ki upošteva velikosti varianc tako pri izračunu F statistike kot tudi pri izračunu prostostnih stopenj.

5.4 Rezultati

V tem poglavju se bomo osredotočili na konkretne rezultate, pridobljene skozi omenjene statistične analize indikatorjev kvalitete podatkov. Najprej bomo predstavili vpliv razpoloženja na kvaliteto podatkov. Temu bo sledila primerjava morebitne povezave spola s kvaliteto podatkov in razpoloženjem, na koncu pa bo predstavljena pomembnost postavitve vprašanja o razpoloženju.

5.4.1 Vpliv razpoloženja na kvaliteto podatkov

Prvi del naše analize je osredotočen na vpliv razpoloženja na kvaliteto podatkov, saj - kot smo pojasnili v teoretičnem delu - lahko pozitivno in negativno razpoloženje različno vplivata na kognitivnost v procesu odločanja. Najprej bomo opisali dobljeni vzorec anketirancev, ki mu bo sledil pregled rezultatov. Pri tem se bomo osredotočili na vse prej omenjene indikatorje kvalitete podatkov.

5.4.1.1 Opis vzorca

V analizo smo vključili 326 anketirancev, ki so odgovorili vsaj na eno vprašanje v anketi in jih orodje Ika šteje kot »ustrezne« enote. Dejansko je do konca ankete prišlo 254 anketirancev, medtem ko jih je 72 dokončno zapustilo anketo med njenim izpolnjevanjem. Delež prekinitev (angl. breakoff rate, Callegaro in drugi 2015) je torej 22,1 odstotkov. Več kot polovica anketirancev (54.8%) je vprašalnik izpolnjevala med 8. in 16. uro (glej Tabelo 5.2), glede na tip dneva pa je 61,6% anketirancev odgovarjalo na delovni dan, medtem ko so ostali med vikendom. Kot smo že predstavili, je bilo med vsemi anketiranci, ki so prišli do konca ankete in posledično tudi do vprašanja o spolu, 63 (24.8%) moških in 191 (75.2%) žensk, kar se ujema s siceršnjo spolno strukturo študentov na FDV. Vsi spadajo v starostno skupino od 18 do 25 let, kar se tudi ujema s starostno strukturo študentov pri predmetu Statistika.

V nadaljnjo analizo so vključeni le anketiranci, ki so odgovarjali na vprašanje o razpoloženju kjerkoli v anketi. Njihovo skupno število je 294, medtem ko je vseh anketirancev 326. 32 anketirancev torej sploh ni odgovorilo na to vprašanje. Med temi, ki so odgovorili na vprašanje o razpoloženju, je 231 boljše razpoloženih, kar predstavlja 78,6% vseh anketirancev. V nadaljevanju torej primerjamo različne indikatorje kvalitete podatkov med

dvema skupinama anketirancev: boljše in slabše razpoloženi anketiranci (ne glede na to, kdaj in kako jim je bilo vprašanje o razpoloženju postavljeno).

Tabela 5. 2: Razpoloženje anketirancev glede na spol, dan in uro odgovarjanja

	Ura odgovarjanja			n	Dan odgovarjanja		n	Spol		n
	8-16	16-20	20-8		Delavnik	Vikend		Moški	Ženske	
	Boljše razpoloženi	52% (120)	23,8% (55)		24,2% (56)	100% (231)		61% (141)	39% (90)	
Slabše razpoloženi	65% (41)	17,5% (11)	17,5% (11)	100% (63)	63,5% (40)	36,5% (23)	100% (63)	29,3% (17)	70,7% (41)	100% (58)
Skupaj	54,8% (161)	22,4% (66)	22,8% (67)	100% (294)	61,6% (181)	38,4% (113)	100% (294)	24,8% (63)	75,2% (191)	100% (254)

5.4.1.2 Hitrost odgovarjanja

Tabela 5. 3: Hitrost odgovarjanja, sredinske vrednosti, ocena ankete

	Hitrost odgovarjanja (n=234)	Sredinske vrednosti (n=252)	Ocena ankete (lestvica 1 – 5) (n=247)
Boljše razpoloženi	694 sekund	7,5	4,01
Slabše razpoloženi	665 sekund	8,7	3,77
T vrednost	0,775	-1,984	1,850
Stopnja značilnosti	0,451	0,048	0,068

Naj ponovimo, da so v analizo časa, potrebnega za izpolnjevanje vprašalnika, vključeni le anketiranci, ki so prišli do zadnje strani ankete, medtem ko so tisti, ki so vprašalnik predčasno zapustili, tu izločeni. Boljše razpoloženi so za izpolnitev ankete potrebovali v povprečju 694 sekund, medtem ko so tisti slabše razpoloženi v povprečju potrebovali približno 665 sekund (glej Tabela 5.3). Bolje razpoloženi anketiranci so torej v povprečju potrebovali skoraj pol minute več, kar je v nasprotju s predvidevanjem, da bodo za anketo več časa porabili slabše razpoloženi zaradi sistematičnega načina procesiranja. Vendar pa razlike niso statistično značilne ($t = 0,755$, $p = 0,451$).

5.4.1.3 Prekinitve ankete in neodgovori

Tabela 5. 4: Status izpolnjevanja

	Status izpolnjevanja		Skupaj
	Dokončna prekinitve	Prišli do konca	
Boljše razpoloženi	26,9% (38)	73,1% (103)	100% (141)
Slabše razpoloženi	14,3% (5)	85,3% (29)	100% (34)
Hi kvadrat	2,216		
Stopnja značilnosti	0,137		

Tabela 5. 5: Začasne prekinitve

	Začasna prekinitvev	
	Nikoli	Vsaj enkrat
Boljše razpoloženi (n=231)	79,7% (184)	20,3% (47)
Slabše razpoloženi (n=63)	73% (46)	27% (17)
Hi kvadrat	1,281	
Stopnja značilnosti	0,258	

Tabela 5. 6: Neodgovori spremenljivke

	Povprečno število in % neodgovorov spremenljivke		Delež anketirancev, ki so podali vsaj en neodgovor	Delež anketirancev, ki niso podali nobenega neodgovora
Boljše razpoloženi (n=231)	11,74 (10.57%)	Boljše razpoloženi (n=231)	78.8% (182)	21.2% (49)
Slabše razpoloženi (n=63)	12,9 (11.62%)	Slabše razpoloženi (n=63)	84.1% (53)	15.9% (10)
T vrednost	-0,925	Hi kvadrat	20,873	
Stopnja značilnosti	0,356	Stopnja značilnosti	0,700	

Med anketiranci smo zaznali tiste, ki so dokončno predčasno prekinili anketo, in tiste, ki so anketo prekinili samo začasno (so vsaj za 10 sekund zapustili spletno okno z vprašalnikom) in se potem vrnilo na izpolnjevanje. Prav tako smo identificirali tiste, ki so podajali neodgovore na posamezna vprašanja (neodgovor spremenljivke).

Dokončne predčasne prekinitve ankete: Povezanost med pogostostjo dokončnih predčasnih prekinitvev ankete in razpoloženjem smo seveda lahko ugotavljali le ta tiste anketirance, ki so na vprašanja o razpoloženju odgovarjali na začetku ankete. Med boljše razpoloženimi je 73,1% takih, ki so prišli do konca ankete, in 26,9% takih, ki so anketo predčasno dokončno prekinili sredi izpolnjevanja (glej Tabelo 5.4). Med slabše razpoloženimi je delež predčasnih dokončnih prekinitvev 14,3%. Na našem vzorcu so torej anketo predčasno pogosteje prekinili boljše razpoloženi anketiranci, kar je v skladu s teorijo, ki pravi, da boljše razpoloženi lahko prej ocenijo, da so dosegli svoj cilj in zato anketo bolj verjetno predčasno zapustijo (glej Poglavji 2 in 4). Vendar pa razlika ni velika in povezanost tudi ni statistično značilna (hi kvadrat = 2,216, $p = 0,137$).

Začasne prekinitve ankete: Anketirance smo razdelili na tiste, ki so anketo začasno prekinili vsaj enkrat, in na tiste anketirance, ki je niso prekinili nikoli. Med boljše razpoloženimi je bilo

79,7% tistih, ki ankete niso prekinili nikoli, in 20,3% tistih, ki so jo prekinili vsaj enkrat (glej Tabelo 5.5). Med slabše razpoloženimi pa je bilo takšnih, ki so prišli do konca brez prekinitve 73%, medtem ko je bilo takšnih, ki so prekinili vsaj enkrat, 27%. Tu se rezultati ne gibljejo v pričakovano smer, saj anketo večkrat prekinejo slabše razpoloženi, čeprav naj bi se teoriji vprašalnika lotili bolj sistematično in analitično. Vendar pa so razlike majhne in povezava ni statistično značilna (hi kvadrat = 1,281, $p = 0,258$).

Neodgovor spremenljivke: Boljše razpoloženi anketiranci so v povprečju podali približno 11,7 neodgovorov, kar predstavlja 10.57% vseh možnih odgovorov, medtem ko so slabše razpoloženi v povprečju podali skoraj 12,9 neodgovorov, kar predstavlja 11.62% vseh možnih odgovorov (glej Tabelo 5.6). Razlika med njima ni statistično značilna ($t = -0,925$, $p = 0,356$). Podobno je delež tistih, ki so podali vsaj en neodgovor, večji pri slabše razpoloženi (78.8% boljše razpoloženi in 84.1% slabše razpoloženi). Več neodgovorov spremenljivke je torej pri slabše razpoloženi anketirancih, kar ponovno ni v skladu s predvidevanjem, da k vprašalniku pristopijo bolj sistematično in analitično. Vendar kot rečeno, povezanost ni ini statistično značilna (hi kvadrat = 20,873, $p = 0,700$).

5.4.1.4 Število izbranih sredinskih vrednosti

V analizo števila sredinskih vrednosti smo vključili le anketirance, ki so prišli do konca vprašalnika, takšnih pa je bilo 252. Anketiranci, ki so na začetku ali na koncu ankete bili boljše razpoloženi, so v povprečju srednjo vrednost izbrali pri 7,5 od 72 postavk, kjer je bila sredinska vrednost na voljo (glej Tabelo 5.3). Tisti, ki so bili slabše razpoloženi, pa so to storili v povprečju pri 8,7 postavkah. Na vzorcu torej slabše razpoloženi izbirajo več sredinskih vrednosti, čeprav bi po teoretičnih predvidevanjih zaradi hevrističnega načina procesiranja to prej pričakovali za boljše razpoložene anketirance. V tem primeru pa je razlika statistično značilna ($t = -1,984$, $p = 0,048$).

5.4.1.5 Število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori

V vprašalnik so bila vključena štiri vprašanja (Q62, Q64, Q68, Q69, glej Prilogo Č), kjer je anketiranec lahko izbral med več možnimi odgovori. Pri prvem vprašanju (Q62) so boljše razpoloženi v povprečju podali 2,62 odgovora od devetih možnih, povprečje slabše razpoloženi pri več izbranih odgovorih je nekoliko manjše (2,52), vendar razlike niso statistično značilne ($t = 0,221$, $p = 0,826$). Pri naslednjem vprašanju (Q64) so boljše

razpoloženi izbrali v povprečju malo več odgovorov (2,91), vendar opazimo podobno tudi pri slabše razpoloženih (2,7), zato tudi tukaj ne zaznamo statistično značilnih razlik ($t = 0,540$, $p = 0,591$). Pri tretjem (Q68) in četrtem (Q69) vprašanju gredo razlike v drugo smer: v povprečju so več odgovorov dajali tisti, ki so bili slabše razpoloženi (za Q68 2,58 proti 2,84 in za Q69 2,61 proti 2,92), vendar tudi tu razlike niso statistično značilne (v obeh primerih je stopnja značilnosti večja od 0.05).

Preko vseh teh štirih vprašanj je povprečni odstotek danih odgovorov med vsemi možnimi odgovori 36,98% za boljše in 38,53% za slabše razpoložene anketirance in razlika prav tako ni statistična značilna (glej Tabelo 5.7). Zaključimo lahko, da bogatost odgovorov na vprašanja z več možnimi odgovori ni povezana z razpoloženjem.

Tabela 5. 7: Število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori

	Q62		Q64		Q68		Q69		Skupaj
	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 9)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 9)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 6)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 6)	Povprečni delež izbranih odgovorov
Boljše razpoloženi	55	2,62 (29,1%)	65	2,91 (32,3%)	147	2,58 (43%)	188	2,61 (43,5%)	36,98%
Slabše razpoloženi	17	2,53 (28,1%)	20	2,70 (30%)	45	2,84 (47,3%)	53	2,92 (48,7%)	38,53%
T vrednost	0,221		0,540		-1,342		-1,443		-0,977
Stopnja značilnosti	0,826		0,591		0,181		0,150		0,330

5.4.1.6 Ocena ankete

Cilj tega dela analize je bil preveriti mogoč vpliv razpoloženja na oceno ankete s strani anketiranca in pričakovali bi, da bodo slabše razpoloženi na petstopenjski lestvici podali slabšo oceno. Dejansko se je to tudi uresničilo, saj so boljše razpoloženi v povprečju podali oceno 4,01 za splošno oceno ankete (na lestvici od 1 do 5), medtem ko so tisti slabše razpoloženi podali v povprečju oceno 3,77 (glej Tabelo 5.3). Razlike v oceni niti niso tako majhne, zato ne preseneča dejstvo, da so marginalno statistično značilne ($t = 1,850$, $p = 0,068$).

5.4.1.7 Stabilnost odgovorov pri Test-retest metodi

Tabela 5. 8: Test-retest metoda za najboljše prijatelje in prijateljice

	Najboljši prijatelji			Najboljše prijateljice		
	Enak odgovor	Različen odgovor	n	Enak odgovor	Različen odgovor	n
Boljše razpoloženi	151 (89,9%)	17 (10,1%)	168 (100%)	154 (90%)	17 (10%)	171 (100%)
Slabše razpoloženi	43 (95,5%)	2 (4,5%)	45 (100%)	45 (100%)	0 (0%)	45 (100%)
Hi kvadrat	1,407			4,856		
Stopnja značilnosti	0,236			0,028		

Tabela 5. 9: Test-retest metoda za dobre prijatelje in prijateljice

	Dobri prijatelji			Dobre prijateljice		
	Enak odgovor	Različen odgovor	n	Enak odgovor	Različen odgovor	n
Boljše razpoloženi	123 (72,8%)	46 (27,2%)	169 (100%)	124 (72,5%)	47 (27,5%)	171 (100%)
Slabše razpoloženi	37 (82,2%)	8 (17,8%)	45 (100%)	39 (86,7%)	6 (13,3%)	45 (100%)
Hi kvadrat	1,679			3,853		
Stopnja značilnosti	0,195			0,050		

Kot je razvidno iz Tabel 5.8 in 5.9, pri vseh štirih vprašanjih, ki so bila postavljena na začetku vprašalnika in ponovljena proti koncu vprašalnika, večina anketirancev daje enak odgovor, če vprašanje ponovimo. Glede tega razlik med boljše in slabše razpoloženimi ni pri vprašanjih o prijateljih (najboljših in dobrih). Statistično značilna razlika pa se pokaže pri vprašanju o prijateljicah (najboljših in dobrih), kjer pa več enakih odgovorov dajejo tisti, ki so slabše razpoloženi, kar je v skladu s predvidevanjem o bolj sistematičnem in analitičnem procesiranju pri slabše razpoloženih anketirancih.

5.4.2 Vloga spola

Ker je mogoče, da na povezavo med razpoloženjem in kvaliteto podatkov vplivajo tudi kakšne demografske značilnosti anketirancev, smo preverili še morebitno povezavo s spolom anketirancev, pri čemer je spol v našem primeru edina razpoložljiva demografska spremenljivka. Najprej bomo predstavili samo povezavo med spolom in različnimi indikatorji kvalitete podatkov, nato pa bomo to povezali še z razpoloženjem.

Tabela 5. 10: Spol glede na uro in dan odgovarjanja ter začasne prekinitve

	Ura odgovarjanja			Dan odgovarjanja		Začasne prekinitve	
	8-16	16-20	20-8	Delavnik	Vikend	Brez	Vsaj enkrat
Moški (n=63, 24,8%)	69,8% (44)	14,3% (9)	15,9% (10)	66,7% (42)	33,3% (21)	71,4% (45)	28,6% (18)
Ženske (n=191, 75,2%)	51,8% (99)	25,1% (48)	23% (44)	59,7% (114)	40,3% (77)	77,5% (148)	22,5% (43)
Hi kvadrat	6,356			0,974		0,953	
Stopnja značilnosti	0,042			0,324		0,329	

Tabela 5. 11: Spol glede na hitrost, sredinske vrednosti, oceno ankete in neodgovore

	Hitrost odgovarjanja (n=238)	Sredinske vrednosti (n=254)	Ocena ankete (n=248)	Neodgovori (n=220)
Moški	642 sekund	7,3	3,98	13,8
Ženske	708 sekund	7,9	3,95	11,7
T vrednost	-1,710	-1,006	0,330	1,701
Stopnja značilnosti	0,089	0,315	0,741	0,090

5.4.2.1 Spol in kvaliteta podatkov

Med vsemi anketiranci, ki so prišli do konca vprašalnika in posledično tudi vprašanja o spolu, je bilo slabih 25% moških in dobrih 75% žensk. Tukaj se zdi primerno omeniti, da jih je 72 predčasno prekinilo anketo in med njimi sta bili le dve ženski, ki sta jo zapustili po vprašanju o spolu, za ostale pa na žalost ne vemo, katerega spola so bili. Zato ti anketiranci v analizo niso vključeni.

Najprej spol analiziramo v povezavi s hitrostjo odgovarjanja in ugotavljamo, da so ženske v povprečju rabile 66 sekund več za izpolnitev ankete kot moški (glej Tabelo 5.11), razlike pa so marginalno statistično značilne ($t = -1,710$, $p = 0,089$). V zvezi z uro odgovarjanja ugotavljamo, da so ženske pogosteje kasneje v dnevu reševale anketo kot moški (glej Tabelo 5.10), ob tem pa so razlike res očitne in povezanost tudi statistično značilna (hi kvadrat = 6,356, $p = 0,042$). Statistično značilnih razlik v dnevu tedna pa med moškimi in ženskami ni (hi kvadrat = 0,974, $p = 0,324$).

Ko govorimo o začasnih prekinitvah ankete (glej Tabela 5.10), ugotavljamo, da moški pogosteje vsaj enkrat začasno prekinejo anketo kot ženske, vendar pa povezanost ni statistično značilna ($\chi^2 = 0,953$, $p = 0,329$).

Pri analizi neodgovorov spremenljivke ugotavljamo, da ženske dajo v povprečju 11,7 neodgovorov, medtem ko dajo moški 13,8 neodgovorov (glej Tabela 5.11) in razlika je celo marginalno statistično značilna ($t = 1,701$, $p = 0,090$).

Pri povprečni oceni ankete in pogostosti izbire sredinskih vrednosti ugotavljamo, da večjih razlik med spoloma ni (3,98 proti 3,95 za povprečno oceno ankete mških in žensk ter 7,3 proti 7,9 za povprečno število izbranih sredinskih vrednosti za moške in ženske) in tudi niso statistično značilne (glej Tabela 5.11).

Tabela 5. 12: Spol in število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori

	Q62		Q64		Q68		Q69		Skupni povprečni delež izbranih odgovorov
	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 9)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 9)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 6)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 6)	
Moški	20	1,95 (21,7%)	17	2,24 (24,9%)	51	2,47 (41,2%)	56	2,67 (44,5%)	33,08%
Ženske	52	2,86 (31,8%)	69	3 (33,3%)	141	2,7 (45%)	184	2,7 (45%)	38,78%
T vrednost	-2,505		-1,924		-1,216		-0,054		-1,663
Stopnja značilnosti	0,015		0,058		0,226		0,957		0,098

Pri obeh vprašanjih z več možnimi odgovori, kjer je možnih odgovorov 9 (Q62 in Q64), zaznamo razlike v pogostosti izbire odgovorov med moškimi in ženskami in razlike so statistično značilne pri $\alpha < 0,1$ (glej Tabela 5.12). V obeh primerih ženske izbirajo več odgovorov. Pri dveh vprašanjih, kjer je možnih odgovorov 6 (Q68 in Q69), pa so razlike manjše in statistično značilnih razlik ne zaznamo. Glede skupnega povprečnega deleža izbranih odgovorov med vsemi odgovori ugotavljamo, da ženske v povprečju izberejo več odgovorov kot moški (39% proti 33%), razlike pa so tudi marginalno statistično značilne.

5.4.2.2 Spol, razpoloženje in kvaliteta podatkov

V tem delu analize smo oblikovali in med seboj primerjali štiri skupine anketirancev: boljše in slabše razpoloženi moški ter boljše in slabše razpoložene ženske.

Pri hitrosti odgovarjanja je razvidno, da so na anketo najdlje odgovarjale boljše razpoložene ženske, najmanj časa pa slabše razpoloženi moški (glej Tabela 5.13), vendar razlike niso statistično značilne (F statistika = 1,428, $p = 0,235$).

Tabela 5. 13: Spol, razpoloženja in indikatorji kvalitete podatkov

	Hitrost odgovarjanja		Sredinske vrednosti		Ocena ankete		Neodgovori spremenljivke	
	n	Povprečje (v sekundah)	n	Povprečje	n	Povprečje	n	Povprečje
Boljše razpoloženi moški	41	655	45	6,7	45	4,07	38	12,6
Boljše razpoložene ženske	138	713,1	149	7,8	144	3,99	128	11,8
Slabše razpoloženi moški	17	592,5	17	8,7	16	3,75	17	17,1
Slabše razpoložene ženske	40	696,2	41	8,7	41	3,78	35	10,9
F statistika	1,428		1,957		1,488		2,427	
Stopnja značilnosti	0,235		0,121		0,218		0,067	

Ko primerjamo spol in razpoloženje s pogostostjo izbire sredinskih vrednosti, vidimo, da najmanj sredinskih vrednosti izberejo boljše razpoloženi moški (6,7), največ pa slabše razpoložene ženske in moški (8,7), vendar pa so razlike tako majhne, da tudi niso statistično značilne (F statistika = 1,957, $p = 0,121$).

Pri oceni ankete se kaže, da ima na kvaliteto podatkov večji vpliv razpoloženje kot spol (višjo povprečno oceno dajejo boljše razpoloženi, ne glede na spol), vendar tudi tukaj ni statistično značilnih razlik (F statistika = 1,488, $p = 0,218$).

Glede neodgovora spremenljivke vidimo, da so v povprečju moški podali več neodgovorov kot ženske in to ne glede na razpoloženje, razlike pa so tudi marginalno statistično značilne (F statistika = 2,427, $p = 0,067$).

5.4.3 Pomembnost postavitve vprašanja o razpoloženju

Kot rečeno, vprašanje o razpoloženju je bilo polovici anketirancev postavljeno na začetku ankete, polovici pa na koncu ankete. Zanima nas, ali se lega vprašanja kakorkoli odraža na razpoloženju in indikatorjih kvalitete podatkov. Če vprašanje o razpoloženju deluje kot nevtralizator, potem bi pričakovali, da bodo razlike med boljše in slabše razpoloženimi manjše, če je to vprašanje postavljeno na začetku ankete.

Naj ponovimo, da je bilo skupno število anketirancev, ki so odgovorili na vprašanje o razpoloženju na začetku ankete, 175, kar pomeni da jih pet sploh ni prišlo do prvega vprašanja o razpoloženju. Med vprašanimi na začetku je bilo 80.6 % boljše razpoloženih (glej Tabela 5.14). Med 119 anketiranci, vprašanimi na koncu vprašalnika, pa je ta odstotek samo 75.6, kar bi lahko bil nek indikator, da jih je vprašalnik spravil v slabše razpoloženje. Zagotovo tega seveda ne moremo sklepati, saj so bili med tistimi, ki bi morali odgovoriti na vprašanje o razpoloženju na koncu ankete, tudi taki, ki so anketo dokončno predčasno prekinili in njihovega razpoloženja ne poznamo.

Tabela 5. 14: Delitev anketirancev glede na lego vprašanj o razpoloženju

	Boljše razpoloženi	Slabše razpoloženi	Skupaj
Anketiranci na začetku	80,6% (141)	19,4% (34)	100% (175)
Anketiranci na koncu	75,6% (90)	24,4% (29)	100% (119)
Skupaj	78,6% (231)	21,4% (63)	100% (294)

5.4.3.1 Hitrost odgovarjanja

Tabela 5. 15: Primerjava anketirancev glede na lego vprašanj, razpoloženje in hitrost odgovarjanja, pogostost izbire sredinskih vrednosti ter neodgovor spremenljivke

		n	Hitrost odgovarjanja	n	Sredinske vrednosti	n	Neodgovori	n	Ocena ankete
Anketiranci, vprašani na	Boljše razpoloženi	96	720 sekund	141	5,76	105	11,2	101	4,01

začetku	Slabše razpoloženi	28	595 sekund	34	7,24	26	15,4	28	3,96
	T vrednost	2,387		-1,595		-2,294		0,296	
	Stopnja značilnosti	0,019		0,113		0,023		0,767	
Anketiranci, vprašani na koncu	Boljše razpoloženi	81	664 sekund	90	7,65	77	12,4	89	4,01
	Slabše razpoloženi	29	732 sekund	29	8,93	27	10,5	29	3,59
	T vrednost	-1,207		-1,471		1,177		2,130	
	Stopnja značilnosti	0,230		0,144		0,242		0,039	

Boljše razpoloženi, ki so dobili to vprašanje na začetku, so vprašalnik izpolnili 56 sekund počasneje kot boljše razpoloženi, ki so dobili to vprašanje na koncu. Ta razlika je pri slabše razpoloženi obratna, saj so tisti na začetku anketo izpolnili za kar za 137 sekund hitreje od tistih na koncu (glej Tabela 5.15). Razlika med boljše in slabe razpoloženi je sicer statistično značilna ($t = 2,387$, $p = 0,019$), če je to vprašanje postavljeno na začetku, ni pa statistično značilna ($t = -1,207$, $p = 0,230$), če je vprašanje postavljeno na koncu. V tem primeru torej ne moremo govoriti o vprašanju glede razpoloženja kot o nevtralizatorju.

5.4.3.2 Število sredinskih vrednosti

Ko primerjamo število izbranih sredinskih vrednosti med tistimi, ki so odgovarjali na vprašanja o razpoloženju na začetku, in tistimi, ki so odgovarjali na enaka vprašanja na koncu, ugotovimo da je razlika zelo opazna, saj so boljše razpoloženi na začetku označili v povprečju manj sredinskih vrednosti (5,76) kot boljše razpoloženi na koncu (7,24). Podobno razmerje pa je tudi pri slabše razpoloženi na obeh koncih ankete, saj so tisti na začetku označili v povprečju 7,65 sredinskih vrednosti za razliko od tistih na koncu, ki so v povprečju označili 8,93 sredinskih vrednosti (glej Tabela 5.15). Tisti, ki so vprašanje o razpoloženju dobili na koncu, so torej v povprečju izbirali več sredinskih vrednosti od tistih, ki so jih dobili na začetku. Vprašanje o razpoloženju se je v tem primeru izkazalo za nevtralizator, saj so tisti, ki jim je bilo to vprašanje postavljeno na začetku, dajali boljše odgovore.

5.4.3.3 Število izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori

Tudi pri tem indikatorju kvalitete podatkov smo preučevali razmerje med odgovori boljše in slabše razpoloženi, vprašanih na začetku in koncu ankete, za vsako izmed štirih možnih

vprašanj posebej (glej Tabela 5.16). Ugotavljamo, da so razlike v povprečnem številu izbranih odgovorih med boljše in slabše razpoloženimi, vprašanimi na začetku, ter boljše in slabše razpoloženimi, vprašanimi na koncu, najmanjše v primeru prvega vprašanja (Q62) (2,48 proti 2,44 in 2,71 proti 2,65). Pri drugem vprašanju (Q64) ugotavljamo, da so razlike večje, vendar je situacija med tistimi na začetku in koncu ravno obratna, saj so boljše razpoloženi na začetku in slabše razpoloženi na koncu izbrali v povprečju največ odgovorov (3,25 proti 2,66 in 2,50 proti 2,75). Pri tretjem vprašanju (Q68) je razvidno, da obstajajo najmanjše razlike med povprečnim številom izbranih odgovorov boljše razpoloženih na začetku in koncu (2,59 proti 2,57) ter slabše razpoloženih na začetku in koncu (2,85 proti 2,83). Pri četrtem vprašanju (Q69) je trend izbranih odgovorov med tistimi na začetku in tistimi na koncu zelo podoben (2,55 proti 2,81 in 2,67 proti 3,03). Vendar pa dejansko v nobenem primeru razlike niso statistično značilne. Torej v tem primeru ne moremo reči, da je lega vprašanja delovala kot nevtralizator.

Tabela 5. 16: Število izbranih odgovorov z več možnimi odgovori glede na lego vprašanj in razpoloženje

		Q62		Q64		Q68		Q69	
		n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 9)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 9)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 6)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 6)
Anketiranci na začetku	Boljše razpoloženi	25	2,48 (27,5%)	32	3,25 (36,1%)	79	2,59 (43,2%)	96	2,55 (42,5%)
	Slabše razpoloženi	9	2,44 (27,1%)	12	2,66 (29,5%)	21	2,85 (47,5%)	27	2,81 (46,8%)
	T vrednost	0,067		1,148		-0,951		-0,843	
	Stopnja značilnosti	0,947		0,258		0,344		0,401	
		n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 9)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 9)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 6)	n	Povprečnih odgovorov (možnih odgovorov: 6)
Anketiranci na koncu	Boljše razpoloženi	28	2,71 (30,1%)	32	2,50 (27,8%)	64	2,57 (42,8%)	87	2,67 (44,5%)
	Slabše razpoloženi	8	2,62 (29,1%)	8	2,75 (30,5%)	24	2,83 (47,2%)	26	3,03 (50,5%)
	T vrednost	0,142		-0,339		-0,864		-1,130	
	Stopnja značilnosti	0,888		0,743		0,390		0,261	

5.4.3.4 Ocena ankete

Boljše razpoloženi, ne glede na to, kdaj jim je bilo vprašanje o razpoloženju postavljeno, so v obeh primerih podali enako povprečno oceno ankete (4,01). Razlika je opazna pri slabše razpoloženih, saj so tisti na začetku podali povprečno oceno 3,96, za razliko od tistih na koncu, pri katerih je bila ta ocena 3,59 (glej Tabelo 5.15). Če analiziramo lego vprašanja, lahko ugotovimo, da so razlike v povprečni oceni statistično značilne ($t = 2,130$, $p = 0,039$) za tiste, ki so imeli vprašanje na koncu, ne pa tudi za tiste ($t = 296$, $p = 0,767$), ki jim je bilo vprašanje postavljeno na začetku. V tem primeru je torej vprašanje o razpoloženju na začetku ankete delovalo kot nevtralizator, saj ni razlik v oceni med tistimi, ki jim so dobili vprašanje na začetku ankete.

5.5 Povzetek rezultatov

V prvem delu, ko smo preučevali, kako je razpoloženje povezano s kvaliteto podatkov, smo ugotovili, da se statistično značilne razlike ($p < 0.05$) ali marginalno statistične razlike ($p < 0.1$) pojavijo v primeru pogostosti izbire sredinskih vrednosti, povprečni oceni ankete ter delno pri uporabi test-retest metode, pri ostalih indikatorjih kvalitete pa razlike niso bile statistično značilne. Slabše razpoloženi anketiranci so v povprečju izbrali več sredinskih vrednosti ter v primeru test-retest pogosteje dajali enak odgovor, kar kaže na to, da so v teh primerih dajali odgovore boljše kvalitete. Hkrati so anketo v povprečju ocenili z nižjo oceno, kar se ujema z njihovim slabšim razpoloženjem. Med ostalimi indikatorji kvalitete podatkov, kjer razlike sicer niso statistično značilne, potrjuje zgornjo smer samo še delež dokončnih predčasnih prekinitev ankete, ki je manjši v primeru slabše razpoloženih anketirancev.

Naj omenimo še, da je zveza med razpoloženjem in indikatorji kvalitete podatkov približno enaka ne glede na spol anketirancev. Izjema je neodgovor spremenljivke, kjer izstopa velika razlika v povprečnem številu neodgovorov med slabše razpoloženimi moškimi in ženskami. Tu so dejansko moški tisti, ki dejajo več neodgovorov, ne glede na razpoloženje.

Pri vprašanju lege vprašanja o razpoloženju se je izkazalo, da v večini primerov za kvaliteto podatkov ni pomembno, kje v vprašalniku je vprašanje postavljeno. Statistično značilna razlika med slabše in boljše razpoloženimi se pojavi le v primeru neodgovora spremenljivke za anketirance, ki jim je to vprašanje postavljeno na začetku, kar pa je ravno v nasprotju s predvidevanjem, da bo vprašanje, postavljeno na začetku, zmanjšalo razlike v kvaliteti podatkov med boljše in slabše razpoloženimi.

Statistično značilna razlika se pojavi tudi v primeru povprečne ocene ankete za tiste, ki jim je to vprašanje o razpoloženju postavljeno na koncu vprašalnika. V tem primeru so torej razlike med slabše in boljše razpoloženimi manjše, ko so o razpoloženju vprašani na začetku, večje pa, ko so vprašani na koncu, kar je v skladu s predvidevanjem glede lege vprašanja kot nevtralizatorja.

6 Zaključek

Kot smo trdili že v teoriji, so številni avtorji zatrdili, da ni samo razpoloženje ljudi tisto, ki vpliva na različne načine procesiranja, temveč je to interpretacija njihovega razpoloženja, kajti različne interpretacije lahko povzročijo različne motivacijske učinke. V tem magistrskem delu naj je zanimala zveza med razpoloženjem in načini procesiranja v primeru spletnih vprašalnikov.

Kot smo predstavili v teoretičnem delu, naj bi boljše razpoloženi pri izpolnjevanju vprašalnika uporabljali hevristične procesne strategije, kar pomeni manj logične konsistence, več pomanjkanja pozornosti, odločanje za bolj enostavne trditve in manj učinkovito obdelavo informacij (Martin in drugi 1993; Hlebec in Ferligoj 2001). Posledično smo pričakovali, da bodo podali odgovore slabše kvalitete. Nasprotno temu pa naj bi se slabše razpoloženi posluževali sistematičnega procesiranja in posledično natančne ocene trenutnega stanja, analize vzročnih povezav, več analitičnih procesov in bolj učinkovite obdelave informacij (Martin in drugi 1993; Hlebec in Ferligoj 2001), zato smo pričakovali, da bodo dali odgovore boljše kvalitete.

Vendar pa na zvezo med razpoloženjem in kvaliteto podatkov lahko vpliva še motivacija anketirancev. Če je le-ta visoka, lahko pričakujemo, da je povezava šibka ali pa je sploh ni (Hlebec in Ferligoj 2001). Dodatno se lahko zgodi, da ne gre pri vseh indikatorjih kvalitete podatkov za enako povezavo med razpoloženjem in kvaliteto podatkov. Na primer glede prekinitev ankete obstajata dve nasprotujoči si razlagi. Ker boljše razpoloženi prej ocenijo, da so dosegli svoj cilj (Headey in Veenhoven 1989), lahko anketo prej prekinejo kot slabše razpoloženi anketiranci. Če pa anketiranci svoje boljše razpoloženje pripišejo uživanju v vprašalniku, lahko pričakujemo, da bodo v anketi vztrajali dlje kot slabše razpoloženi anketiranci (Martin in drugi 1993). V slednjem primeru torej od boljše razpoloženi pričakujemo večjo kvaliteto, merjeno z manj prekinitvami.

V magistrskem delu smo preverjali zgornja teoretična predvidevanja na enem primeru, to je primeru ankete med študenti FDV, ki so bili v okviru ankete vprašani tudi o njihovem razpoloženju. Naj med dobljenimi rezultati, ki so sicer povzeti v Poglavju 5.5, izpostavimo tiste najzanimivejše.

Zaznali smo npr. statistično značilne razlike med slabše in boljše razpoloženi anketiranci pri pogostosti izbire sredinskih vrednosti, pri katerih lahko zaključimo, da slabše razpoloženi

anketiranci spadajo v tem primeru med tiste anketirance, ki med izpolnjevanjem začnejo iskati bližnjice in namesto najbolj natančnega odgovora izberejo tistega, ki se jim zdi najbolj sprejemljiv. To pomeni, da vprašanje obravnavajo površno in posledično izberejo tisti odgovor, ki se jim zdi najbolj logičen. Govorimo o tipičnem primeru zadovoljevanja in v tem pogledu jim sredinska vrednost ponuja neko lagodje in nevtralnost, verjetno pa bi naleteli na težavo, če bi odločitev bilo potrebno pojasniti. Ugotovitev je čisto v nasprotju s predvidevanjem, da bodo slabše razpoloženi obravnavali vprašanja bolj podrobno oziroma sistematično.

Razlike so bile statistično značilne tudi pri test-retest metodi, ko je bila uporabljena pri vprašanjih o najboljših in dobrih prijateljicah, ne pa tudi pri vprašanjih o najboljših in dobrih prijateljih. Študenti so odgovarjali, da imajo več prijateljic kot prijateljev, iz česar lahko tudi razložimo, zakaj so odgovori o prijateljicah manj stabilni: ker jih je več, je težje stabilno oceniti njihovo število. Poleg tega se tu potrjuje teorija, da so slabše razpoloženi anketiranci bolj osredotočeni na podrobnosti in so pogosteje podali enak odgovor pri ponovitvi vprašanja kot boljše razpoloženi.

Največja povezanost se sicer kaže med razpoloženjem anketirancev in povprečno oceno ankete. Slabše razpoloženi so podali statistično značilno manjšo povprečno oceno od boljše razpoloženih.

Naša pričakovanja pred analizo so bila, da se bo močno izražal *Heuristic-Systematic Processing Model (HSM)*, ko lahko z določenim dejanjem zunanjemu dejavniku ne pripišemo nobenega pomena oziroma ga nevtraliziramo. V našem primeru naj bi bilo to vprašanje o razpoloženju. Vendar se je v naši študiji izkazalo, da ni bistvenih razlik v tem, kdaj je bilo vprašanje o razpoloženju postavljeno. Statistično značilne razlike se izkažejo samo pri hitrosti odgovarjanja in neodgovorih spremenljivke pri anketirancih, ki so bili o razpoloženju vprašani na začetku ankete, za vse ostale situacije pa ni statistično značilnih razlik. Rezultati ne potrjujejo teorije o hevristično-sistematičnem procesiranju, saj so v obeh primerih bolj sistematično delovali boljše razpoloženi. Razlog je mogoče tudi v tem, da imajo anketiranci lahko zelo različno motivacijo za sodelovanje, ki pa nam ni znana.

V magistrskem delu smo prav tako preverjali, kakšna je vloga spola pri zvezi med razpoloženjem in kvaliteto podatkov. Ugotovili smo, da ženske potrebujejo za anketo več časa in podajo manj neodgovorov. Ko imajo možnost izbire pri vprašanjih z več možnimi

odgovori, jih bodo izbrale veliko več od moških, predvsem če jih imajo na izbiro veliko. Omenjene razlike so bile povsod statistično ali pa vsaj marginalno statistično značilne. Vzrok za tak rezultat lahko pripišemo razliki med spoloma. Zgleda, da so se ženske zatekle bolj k sistematičnem procesiranju vprašanj, ki se kaže skozi indikatorje kvalitete podatkov. Moški pa so na drugi strani uporabljali hevristično procesiranje, kar se kaže skozi večji neodgovor spremenljivke in manjšemu številu izbranih odgovorov pri vprašanjih z več možnimi odgovori.

Med analizo rezultatov v tem magistrskem delu se nam je odpiralo kar nekaj vprašanj in dilem. Na primer bolj pogosto izbiro srednjih vrednosti smo označili kot slabšo kvaliteto podatkov. Možna rešitev bi bila odstranitev srednjih vrednosti iz odgovorov, ki so pri anketnem vprašalniku ponujeni. Vendar pa je O'Muircheartaigh je s sodelavci (v Krosnick in Presser 2010) odkril, da z dodajanjem sredinskih vrednosti na mersko lestvico povečamo zanesljivost in veljavnost merjenja, medtem ko z odstranitvijo ne naredimo nič, ker anketiranci potem vedno izberejo vrednost, ki je najbližja tisti točki, kjer si predstavljajo, da bi sredinska vrednost bila.

Že sam pogled na zgodovino raziskav, ki zadevajo to tematiko, nam lahko pove, da so podobne ugotovitve bile zaznane že v preteklosti, in sicer, da so rezultati tako raznoliki kot pri nas, kar verjetno ni niti tako slabo, saj smo tudi za nepričakovane rezultate na podlagi preteklih raziskav našli obrazložitev. V vsakem primeru smo pri večini raziskovalnih vprašanj uspeli odgovoriti na vprašanja, ali je razpoloženje vplivalo na kvaliteto podatkov v vprašalniku.

Naslednje vprašanje, ki se nam je odprlo, je vprašanje o prihodnjem raziskovanju te tematike. Raziskavo bi lahko npr. nadaljevali s ponovitvijo enakega eksperimenta na bolj splošni populaciji, kot je populacija študentov. Prav tako bi bilo zanimivo uporabiti vprašalnik, kjer bi vsem anketirancem postavili vprašanja o razpoloženju na začetku in na koncu in s tem bi lahko bolj neposredno opazovali vpliv vprašalnika na razpoloženje anketirancev. Dodatno bi bilo smiselno tudi raziskovanje motivacije in dejavnikov, ki lahko različno posredujejo pri zvezi med razpoloženjem in kvaliteto podatkov.

Zaključimo lahko, da raziskovanje zveze med razpoloženjem in kvaliteto podatkov ponuja veliko število raziskovalnih vprašanj ter možnosti zanimivih analiz in rezultatov. Večina dosedanjih raziskav o kvaliteti anketnih podatkov je bila namreč osredotočena na čim večjo

odzivnost (napako neodgovora) ter mersko napako zaradi vprašalnika, anketarja ali načina anketiranja, manj pa na mersko napako zaradi samega anketiranja, na primer na njegovo razpoloženje. Zato menimo, da je raziskava, predstavljena v tem magistrskem delu, lahko osnova prihodnjih raziskav na temo razpoloženja in kvalitete podatkov v spletnih anketah.

7 Literatura

- Behr, Dorothée, Lars Kaczmirek, Wolfgang Bandilla in Michael Braun. 2012. Asking Probing Questions in Web Surveys: Which Factors have an Impact on the Quality of Responses? *Social Science Computer Review* 30 (4): 487–498.
- Biemer, Paul B. in Lars E. Lyberg. 2003. *Introduction to Survey Quality*. Hoboken: Wiley.
- Branscombe, Nyla in Philip Cohen. 1991. Motivation and complexity levels as determinants of heuristic use in social judgment. V *Emotion and social judgments*, ur. Joseph P. Forgas, 145–160. Elmsford: Pergamon Press.
- Callegaro, Mario, Katja Lozar Manfreda in Vasja Vehovar. 2015. *Web survey methodology*. Thousand Oaks: Sage.
- Carver, Charles S. in Michael F. Scheier. 1990. Origins and functions of positive and negative affect: A control-process view. *Psychological Review* 97 (1): 19–35.
- Chaiken, Shelly, Alvin Liberman in Alice H. Eagly. 1989. Heuristic and systematic information processing within and beyond the persuasion context. V *Unintended thought*, ur. James S. Uleman in John A. Bargh, 212–252. New York: Guilford Press.
- Clark, Margaret S. in Alice M. Isen. 1982. Toward understanding the relationship between feeling states and social behavior. V *Cognitive social psychology*, ur. Albert Hastorf in Alice M. Isen, 73–108. New York: Elsevier/North-Holland.
- Couper, Mick P. 2005. Technology Trends in Survey Data Collection. *Social Science Computer Review* 23 (4): 486–501.
- Dalgleish, Tim in Mick J. Power. 1999. *Handbook of Cognition and Emotion*. Chichester: Wiley.
- Dijkstra, Wil in Johannes van der Zouwen. 1987. Styles of Interviewing and the Social Context of the Survey-Interview. V *Social Information Processing and Survey Methodology*, ur. Hans-J. Hippler, Norbert Schwarz in Seymour Sudman, 200–211. New York: Springer.
- Ferligoj, Anuška in Valentina Hlebec. 1999. Evaluation of social network measurement instruments. *Social networks* 21 (2): 111–130.

- , Katja Lozar Manfreda in Aleš Žiberna. 2015. *Osnove statistike na prosojnicah: študijsko gradivo pri predmetu Statistika*. Ljubljana: FDV.
- Forgas, Joseph P. 1991. Affective influences on partner choice: Role of mood in social decisions. *Journal of Personality and Social Psychology* 61 (5): 708–720.
- Ganassali, Stephane. 2008. The influence of the design of web survey questionnaires on the quality of responses. *Survey Research Methods* 2 (1): 21–32.
- Groves, Robert M., Floyd J. Fowler, James M. Lepkowski, Eleanor Singer in Roger Tourangeau. 2009. *Survey Methodology*. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Guerrero, Laura K., Peter A. Anderson in Melanie R. Trost. 1998. Communication and Emotion: Basic Concepts and Approaches. V *Handbook of Communication and Emotion: Research, Theory, Applications and Contexts*, ur. Peter A. Anderson in Laura K. Guerrero, 5–29. San Diego: Academic Press.
- Headey, Bruce in Ruut Veenhoven. 1989. Does happiness induce a rosy outlook? V *How harmful is happiness? Consequences of enjoying life or not*, ur. Ruut Veenhoven, 106–127. Rotterdam: Universitaire Pers.
- Healey, Benjamin, Terry MacPherson in Bart Kuijten. 2005. An empirical evaluation of three web survey design principles. *Marketing Bulletin* 16 (1): 1–9.
- Hlebec, Valentina in Anuška Ferligoj. 2001. Respondent mood and the instability of survey network measurements. *Social networks* 23 (2): 125–139.
- Heerwegh, Dirk. 2003. Explaining Response Latencies and Changing Answers Using Client-Side Paradata From a Web Survey. *Social Science Computer Review* 21 (3): 360–374.
- 2004. *Uses of Client Side Paradata in Web Surveys*. Bruselj: Catholic University of Leuven.
- 2011. Internet Survey Paradata. V *Social and Behavioral Research and the Internet: Advances in Applied Methods and Research Strategies*, ur. Marcel Das, Peter Ester in Lars Kaczmirek, 325–348. Oxford: Taylor and Francis.

- Kaplan, Martin F. 1991. The joint effects of cognition and affect on social judgment. V *Emotion and social judgment*, ur. Joseph P. Forgas, 73–82. New York: Pergamon Press.
- Krosnick, Jon A. in Stanley Presser. 2010. Question and questionnaire design. *Handbook of survey research* 2 (1): 263–314.
- Lozar Manfreda, Katja, Nejc Berzelak in Vasja Vehovar. 2011. Nonresponse in Web Surveys. *International Encyclopedia of Statistical Science* 14 (1): 984–987.
- Mackie, Diane M. in Leila T. Worth. 1991. Feeling good, but not thinking straight: The impact of positive mood on persuasion. V *Emotion and social judgment*, ur. Joseph P. Forgas, 201–219. New York: Pergamon Press.
- Nicolaas, Gerry. 2011. *Survey Paradata: A review*. London: National Centre for Social Research.
- Olson, Kristen. 2013. Paradata for Nonresponse Adjustment. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science* 645 (1): 142–170.
- Ongena, Yfke P. in Wil Dijkstra. 2007. A model of cognitive processes and conversational principles in survey interview interaction. *Applied Cognitive Psychology* 21 (1): 145–163.
- Parrot, Gerrod W. in Paula Hertel. 1999. Research methods in cognition and emotion. V *Handbook of cognition and emotion*, ur. Tim Dalgleish in Mick Power, 61–81. New York: Wiley.
- Raphael, Karen G. in Marylene Cloitre. 1994. Does mood-congruence or causal search govern recall bias? a test of life event recall. *Journal of Clinical Epidemiology* 47 (5): 555–564.
- Rovan, Jože in Tomaž Turk. 2008. *Analiza podatkov s SPSS za Windows*. Ljubljana: Ekonomska Fakulteta.
- Schober, Michael. F. 1999. Making sense of questions: An interactional approach. V *Cognition and survey research*, ur. Monroe Sirken, Derik Hermann, Susan Schechter, Norbert Schwarz, Judith Tanur in Roger Tourangeau, 77–94. New York: Wiley.

- Schwarz, Norbert in Gerald L. Clore. 1983. Mood, misattribution and judgments of well-being: Informative and directive functions of affective states. *Journal of Personality and Social Psychology* 45 (1): 513–523.
- in Herbert Bless. 1991. Happy and mindless, but sad and smart? The impact of affective states on analytic reasoning. V *Emotion and social judgment*, ur. Joseph P. Forgas, 55–72. New York: Pergamon Press.
- 2007. Cognitive aspects of survey methodology. *Applied cognitive psychology* 21 (2): 277–287.
- Sendelbah, Anže, Vasja Vehovar in Ana Slavec. 2014. *Investigating respondent multitasking in web surveys: comparison of self-reports and paradata indicators*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani.
- Siegel, Judith M., James H. Johnson in Irwin G. Sarason. 1979. Mood states and the reporting of life changes. *Journal of Psychosomatic Research* 23 (2): 103–108.
- Stern, Michael J. 2008. The Use of Client-side Paradata in Analyzing the Effects of Visual Layout on Changing Responses in Web Surveys. *Field Methods* 20 (4): 377–398.
- Stieger, Stefan in Ulf-Dietrich Rieps. 2010. What are participants doing while filling in an online questionnaire: A paradata collection tool and a first empirical study. *Computers in Human Behavior* 26 (6): 1488–1495.
- Trochim, William M.K. in James P. Donnelly. 2006. *The Research Methods Knowledge Base*. Cincinnati: Atomic Dog Publishing.
- Van Acker, Frederik in Peter Theuns. 2008. Measuring social desirability in web surveys through client-side paradata. *International Journal of Psychology* 43 (3-4): 604–604.
- West, Brady T. 2011. Paradata in Survey Research. *Survey Practice*. Dostopno prek: <http://surveypractice.wordpress.com/2011/08/30/paradata-in-survey-research/> (13. marec 2013).
- Wonnacott, Thomas H. in Ronald J. Wonnacott. 1990. *Introductory statistics*. New York: Wiley.

PRILOGA A: SPSS tabele za združitev vseh vprašanj o razpoloženju

Statistics

volja.celotna

N	Veljavnih	294
	Manjkajočih	32

volja.celotna

	Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Skupni odstotek
Veljavnih dobre volje	231	70,9	78,6	78,6
slabe volje	63	19,3	21,4	100,0
Skupno	294	90,2	100,0	
Manjkajo Sistemskih čih	32	9,8		
Skupno	326	100,0		

Sredinske vrednosti:

Statistics

srednje vrednosti2

N	Veljavnih	252
	Manjkajočih	0

	celotna volja	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
srednje vrednosti2	dobre volje	192	7,4792	4,17667	,30143
	slabe volje	58	8,7069	3,96922	,52118

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test za enakost povprečij						
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopnje prostosti (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Upper
srednje vrednosti2	Variabilnost je enaka	,105	,747	-1,984	248	,048	-1,22773	,61879	-2,44649	-,00897
	Variabilnost ni enaka			-2,039	98,229	,044	-1,22773	,60207	-2,42249	-,03297

Več možnih odgovorov:

	celotna volja	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
stizbranih62	dobre volje	55	2,6182	1,44646	,19504
	slabe volje	17	2,5294	1,46277	,35477
stizbranih64	dobre volje	65	2,9077	1,46547	,18177
	slabe volje	20	2,7000	1,62546	,36346
stizbranih68	dobre volje	147	2,5782	1,12825	,09306
	slabe volje	45	2,8444	1,27841	,19057
stizbranih69	dobre volje	188	2,6064	1,40449	,10243
	slabe volje	53	2,9245	1,46562	,20132

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
stizbranih62	Variabilnost je enaka	,000	,988	,221	70	,826	,08877	,40243	-,71385	,89139
	Variabilnost ni enaka			,219	26,418	,828	,08877	,40485	-,74278	,92032
stizbranih64	Variabilnost je enaka	1,030	,313	,540	83	,591	,20769	,38448	-,55701	,97240
	Variabilnost ni enaka			,511	29,151	,613	,20769	,40638	-,62326	1,03865
stizbranih68	Variabilnost je enaka	,739	,391	-1,342	190	,181	-,26621	,19843	-,65763	,12521
	Variabilnost ni enaka			-1,255	66,347	,214	-,26621	,21208	-,68960	,15718
stizbranih69	Variabilnost ni enaka	,001	,973	-1,443	239	,150	-,31815	,22053	-,75258	,11629
	Variabilnost ni enaka			-1,408	80,902	,163	-,31815	,22588	-,76758	,13129

Neodgovori:

celotna volja		N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
neodgovori	dobre volje	182	11,7418	7,46959	,55368
	slabe volje	53	12,9057	9,86108	1,35452

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
neodgovori	Variabilnost je enaka	,393	,531	-,925	233	,356	-1,16390	1,25883	-3,64404	1,31624
	Variabilnost ni enaka			-,795	70,266	,429	-1,16390	1,46332	-4,08220	1,75440

Hitrost odgovarjanja:

celotna volja		N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
psl4	dobre volje	177	694,7062	258,76333	19,44984
	slabe volje	57	665,2807	247,00815	32,71703

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
psl4	Variabilnost je enaka	,392	,532	,755	232	,451	29,42551	38,98360	-47,38161	106,23263
	Variabilnost ni enaka			,773	98,656	,441	29,42551	38,06180	-46,10061	104,95163

Ocena ankete:

	celotna volja	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
Za konec bi vam radi	dobre volje	190	4,01	,735	,053
zastavili: splošna ocena ankete	slabe volje	57	3,77	,887	,117

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
Za konec bi vam radi	Variabilnost je enaka	6,901	,009	2,047	245	,042	,239	,117	,009	,468
zastavili: splošna ocena ankete	Variabilnost ni enaka			1,850	80,419	,068	,239	,129	-,018	,495

Čas odgovarjanja:

celotna volja * ura odgovarjanja

			ura odgovarjanja			Skupno
			delovni čas	popoldne	ponoči	
celotna volja	dobre volje	Število	120	55	56	231
		% znotraj celotna volja	51,9%	23,8%	24,2%	100,0%
	slabe volje	Število	41	11	11	63
		% znotraj celotna volja	65,1%	17,5%	17,5%	100,0%
Skupno		Število	161	66	67	294
		% znotraj celotna volja	54,8%	22,4%	22,8%	100,0%

celotna volja * delavnik ali vikend?

			delavnik ali vikend?		Skupno
			delavnik	vikend	
celotna volja	dobre volje	Število	141	90	231
		% znotraj celotna volja	61,0%	39,0%	100,0%
	slabe volje	Število	40	23	63
		% znotraj celotna volja	63,5%	36,5%	100,0%
Skupno		Število	181	113	294

celotna volja * delavnik ali vikend?

			delavnik ali vikend?		Skupno
			delavnik	vikend	
celotna volja	dobre volje	Število	141	90	231
		% znotraj celotna volja	61,0%	39,0%	100,0%
	slabe volje	Število	40	23	63
		% znotraj celotna volja	63,5%	36,5%	100,0%
Skupno	Število		181	113	294
	% znotraj celotna volja		61,6%	38,4%	100,0%

Test-retest:

celotna volja * najbolje_skupna

			najbolje_skupna		Skupno
			enak dogovor	različen odgovor	
celotna volja	dobre volje	Število	154	17	171
		% znotraj celotna volja	90,1%	9,9%	100,0%
	slabe volje	Število	45	0	45
		% znotraj celotna volja	100,0%	,0%	100,0%
Skupno	Število		199	17	216
	% znotraj celotna volja		92,1%	7,9%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Si (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	4,856 ^b	1	,028		
Continuity Correction ^a	3,582	1	,058		
Likelihood Ratio	8,317	1	,004	,026	,016
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	4,833	1	,028		
Število veljavnih	216				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 1 celic (25,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Najmanjša pričakovana vrednost je 3,54.

celotna volja * najboljsi_skupna

	najboljsi_skupna	Skupno

			enak odgovor	različen odgovor	
celotna volja	dobre volje	Število	151	17	168
		% znotraj celotna volja	89,9%	10,1%	100,0%
	slabe volje	Število	43	2	45
		% znotraj celotna volja	95,6%	4,4%	100,0%
Skupno	Število		194	19	213
	% znotraj celotna volja		91,1%	8,9%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Si (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	1,407 ^b	1	,236	,377	,189
Continuity Correction ^a	,795	1	,373		
Likelihood Ratio	1,625	1	,202		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	1,400	1	,237		
Število veljavnih	213				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 1 celica (25,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Minimalna pričakovana vrednost je 4,01.

celotna volja * dobri_skupna

			dobri_skupna		Skupno
			enak odgovor	različen odgovor	
celotna volja	dobre volje	Število	123	46	169
		% znotraj celotna volja	72,8%	27,2%	100,0%
	slabe volje	Število	37	8	45
		% znotraj celotna volja	82,2%	17,8%	100,0%
Skupno	Število		160	54	214
	% znotraj celotna volja		74,8%	25,2%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Si (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	1,679 ^b	1	,195	,248	,134
Continuity Correction ^a	1,216	1	,270		
Likelihood Ratio	1,778	1	,182		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	1,671	1	,196		
Število veljavnih	214				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 0 celic (,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Najmanjša pričakovana vrednost je 11,36.

celotna volja * dobre_skupna

			dobre_skupna		Skupno
			enak odgovor	različen odgovor	
celotna volja	dobre volje	Število	124	47	171
		% znotraj celotna volja	72,5%	27,5%	100,0%
	slabe volje	Število	39	6	45
		% znotraj celotna volja	86,7%	13,3%	100,0%
Skupno		Število	163	53	216
		% znotraj celotna volja	75,5%	24,5%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Si (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	3,853 ^b	1	,050	,053	,034
Continuity Correction ^a	3,127	1	,077		
Likelihood Ratio	4,261	1	,039		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	3,836	1	,050		
Število veljavnih	216				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 0 celic (,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Najmanjša pričakovana vrednost je 11,04.

Prekinitve:

celotna volja * skupno število prekinitev

			skupno število prekinitev		Skupno
			brez prekinitev	1 ali več prekinitev	
celotna volja	dobre volje	Število	184	47	231
		% znotraj celotna volja	79,7%	20,3%	100,0%
	slabe volje	Število	46	17	63
		% znotraj celotna volja	73,0%	27,0%	100,0%
Skupno		Število	230	64	294
		% znotraj celotna volja	78,2%	21,8%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Si (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	1,281 ^b	1	,258	,301	,168
Continuity Correction ^a	,921	1	,337		
Likelihood Ratio	1,234	1	,267		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	1,276	1	,259		
Število veljavnih	294				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 0 celic (,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Najmanjša pričakovana vrednost je 13,71.

celotna volja * prekinil

			prekinil		Skupno
			,00	7,00	
celotna volja	dobre volje	Število	193	38	231
		% znotraj celotna volja	83,5%	16,5%	100,0%
	slabe volje	Število	58	5	63
		% znotraj celotna volja	92,1%	7,9%	100,0%
Skupno		Število	251	43	294
		% znotraj celotna volja	85,4%	14,6%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Si (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	2,873 ^b	1	,090		
Continuity Correction ^a	2,232	1	,135		
Likelihood Ratio	3,233	1	,072		
Fisher's Exact Test				,108	,062
Linear-by-Linear Association	2,864	1	,091		
Število veljavnih	294				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 0 celic (,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Najmanjša pričakovana vrednost je 9,21.

PRILOGA B: SPSS tabele za vprašanja o razpoloženju na koncu

volja.odvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
srednje vrednosti dobre volje	90	7,6556	4,21384	,44418
slabe volje	29	8,9310	3,52472	,65452

Sredinske vrednosti:

volja.odvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
srednje vrednosti2 dobre volje	90	7,6556	4,21384	,44418
slabe volje	29	8,9310	3,52472	,65452

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij					95% Interval zaupanja	
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2- strani)	Razlika povprečij	St. napaka	Spodnja	Zgornja
srednje vrednosti2	Variabilnost je enaka	,773	,381	-1,471	117	,144	-1,27548	,86683	-2,99219	,44123
	Variabilnost ni enaka			-1,612	55,992	,112	-1,27548	,79101	-2,86007	,30911

Več možnih odgovorov:

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij					95% Interval zaupanja	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- strani)	Razlika povprečij	St. napaka	Spodnja	Zgornja
stizbranih62	Variabilnost je enaka	,448	,508	,142	34	,888	,08929	,62858	-1,18815	1,36672
	Variabilnost ni enaka			,161	13,940	,874	,08929	,55400	-1,09940	1,27797
stizbranih64	Variabilnost je enaka	4,650	,037	-,437	38	,664	-,25000	,57174	-1,40744	,90744
	Variabilnost ni enaka			-,339	8,552	,743	-,25000	,73722	-1,93111	1,43111
stizbranih68	Variabilnost je enaka	1,880	,174	-,864	86	,390	-,25521	,29535	-,84234	,33193
	Variabilnost ni enaka			-,794	35,562	,433	-,25521	,32149	-,90751	,39709
stizbranih69	Variabilnost je enaka	,017	,896	-1,130	111	,261	-,36030	,31889	-,99220	,27160
	Variabilnost ni enaka			-1,085	38,798	,285	-,36030	,33199	-1,03193	,31133

volja.odvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
stizbranih62 dobre volje	28	2,7143	1,62975	,30799
stizbranih62 slabe volje	8	2,6250	1,30247	,46049
stizbranih64 dobre volje	32	2,5000	1,29515	,22895
stizbranih64 slabe volje	8	2,7500	1,98206	,70076
stizbranih68 dobre volje	64	2,5781	1,16571	,14571
stizbranih68 slabe volje	24	2,8333	1,40393	,28658
stizbranih69 dobre volje	87	2,6782	1,40178	,15029
stizbranih69 slabe volje	26	3,0385	1,50946	,29603

Neodgovori:

volja.odvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
neodgovori dobre volje	77	12,4545	7,35660	,83836
neodgovori slabe volje	27	10,4815	7,89533	1,51946

Test za neodvisna vzorca

	Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
	F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
								Spodnja	Zgornja
neodgovori Variabilnost je enaka	2,155	,145	1,177	102	,242	1,97306	1,67692	- 1,35309	5,29922
neodgovori Variabilnost ni enaka			1,137	42,880	,262	1,97306	1,73540	- 1,52698	5,47311

volja.odvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
delež_neodgovorov dobre volje	77	,1083	,06397	,00729
delež_neodgovorov slabe volje	27	,0911	,06866	,01321

Hitrost odgovarjanja:

volja.odvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
psl4 dobre volje	81	663,7901	270,69072	30,07675

	volja.odvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
psl4	dobre volje	81	663,7901	270,69072	30,07675
	slabe volje	29	732,6552	242,15362	44,96680

Test za neodvisna vzorca

	Levenov test enakosti varianc	t-test enakosti povprečij								
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prosto (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
psl4	Variabilnost je enaka	,227	,635	-1,207	108	,230	-68,86505	57,04035	-181,92892	44,19882
	Variabilnost ni enaka			-1,273	54,817	,208	-68,86505	54,09828	-177,28854	39,55844

Prekinitve:

volja.odvisna * število prekinitiv

			število prekinitiv		Skupno
			brez prekinitiv	1 ali več prekinitiv	
volja.odvisna	dobre volje	Število	73	17	90
		% znotraj volja.odvisna	81,1%	18,9%	100,0%
	slabe volje	Število	23	6	29
		% znotraj volja.odvisna	79,3%	20,7%	100,0%
Skupno		Število	96	23	119
		% znotraj volja.odvisna	80,7%	19,3%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Si (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	,046 ^b	1	,831	,793	,511
Continuity Correction ^a	,000	1	1,000		
Likelihood Ratio	,045	1	,832		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	,045	1	,832		
Število veljavnih	119				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 0 celic (,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Najmanjša pričakovana vrednost je 5,61.

Čas odgovarjanja:

			ura odgovarjanja			Skupno
			delovni čas	popoldne	ponoči	
volja.odvisna	dobre volje	Število	44	22	24	90
		% znotraj volja.odvisna	48,9%	24,4%	26,7%	100,0%
	slabe volje	Število	18	5	6	29
		% znotraj volja.odvisna	62,1%	17,2%	20,7%	100,0%
Skupno		Število	62	27	30	119
		% znotraj volja.odvisna	52,1%	22,7%	25,2%	100,0%

			delavnik ali vikend?		Skupno
			delavnik	vikend	
volja.odvisna	dobre volje	Število	54	36	90
		% znotraj volja.odvisna	60,0%	40,0%	100,0%
	slabe volje	Število	22	7	29
		% znotraj volja.odvisna	75,9%	24,1%	100,0%
Skupno		Število	76	43	119
		% znotraj volja.odvisna	63,9%	36,1%	100,0%

volja.odvisna * Vaš spol

			Vaš spol:		Skupno
			moški	ženski	
volja.odvisna	dobre volje	Število	21	68	89
		% znotraj volja.odvisna	23,6%	76,4%	100,0%
	slabe volje	Število	8	21	29
		% znotraj volja.odvisna	27,6%	72,4%	100,0%
Skupno		Število	29	89	118
		% znotraj volja.odvisna	24,6%	75,4%	100,0%

Ocena ankete:

	volja.odvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
Za konec bi vam radi zastavili: splošna ocena ankete	dobre volje	89	4,01	,761	,081
	slabe volje	29	3,59	,983	,182

Test za neodvisna vzorca

	Levenov test enakosti varianc	t-test enakosti povprečij								
		Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja		
								Spodnja	Zgornja	
Za konec bi vam radi zastavili: splošna ocena ankete	Variabilnost je enaka	8,028	,000	2,424	116	,017	,425	,175	,078	,772
	Variabilnost ni enaka			2,130	39,540	,039	,425	,200	,022	,828

PRILOGA C: SPSS tabele za vprašanja o razpoloženju na začetku

Sredinske vrednosti

volja.neodvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
srednje vrednosti2 dobre volje	102	7,3235	4,15816	,41172
slabe volje	29	8,4828	4,42090	,82094

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2- strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
srednje vrednosti2	Variabilnost je enaka	,234	,629	-1,306	129	,194	-1,15923	,88735	-2,91488	,59642
	Variabilnost ni enaka			-1,262	43,101	,214	-1,15923	,91840	-3,01123	,69277

Več možnih odgovorov:

volja.neodvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
stizbranih62 dobre volje	27	2,5185	1,25178	,24091
slabe volje	9	2,4444	1,66667	,55556
stizbranih64 dobre volje	33	3,3030	1,53062	,26645
slabe volje	12	2,6667	1,43548	,41439
stizbranih68 dobre volje	83	2,5783	1,10564	,12136
slabe volje	21	2,8571	1,15264	,25153
stizbranih69 dobre volje	101	2,5446	1,41085	,14038
slabe volje	27	2,8148	1,44214	,27754

Test za neodvisna vzorca

	Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
								Spodnja	Zgornja
stizbranih62 Variabilnost je enaka	,509	,480	,141	34	,888	,07407	,52378	-,99038	1,13853
Variabilnost ni enaka			,122	11,170	,905	,07407	,60554	-1,25624	1,40439
stizbranih64 Variabilnost je enaka	,047	,829	1,253	43	,217	,63636	,50796	-,38804	1,66076
Variabilnost ni enaka			1,292	20,756	,211	,63636	,49266	-,38891	1,66163
stizbranih68 Variabilnost je enaka	,137	,712	-1,024	102	,308	-,27883	,27236	-,81906	,26140
Variabilnost ni enaka			-,998	29,999	,326	-,27883	,27927	-,84918	,29152
stizbranih69 Variabilnost je enaka	,015	,903	-,880	126	,380	-,27026	,30707	-,87795	,33743
Variabilnost ni enaka			-,869	40,320	,390	-,27026	,31102	-,89871	,35819

Neodgovori:

	volja.neodvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
neodgovori	dobre volje	88	11,6023	8,00508	,85334
	slabe volje	25	15,6400	11,33167	2,26633

	Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
	F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
								Spodnja	Zgornja
neodgovori Variabilnost je enaka	,392	,533	-	111	,046	-	2,00146	-	-,07171
Variabilnost ni enaka			2,017	31,115	,105	4,03773	2,42167	8,00375	,90055
			1,667			4,03773		8,97601	

	volja.neodvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
delež_neodgovorov	dobre volje	88	,1009	,06961	,00742
	slabe volje	25	,1360	,09854	,01971

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
delež_neodgovorov	Variabilnost je enaka	,392	,533	-2,017	111	,046	-,03511	,01740	-,06960	-,00062
	Variabilnost ni enaka			-1,667	31,115	,105	-,03511	,02106	-,07805	,00783

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
delež_neodgovorov	Variabilnost je enaka	2,155	,145	1,177	102	,242	,01716	,01458	-,01177	,04608
	Variabilnost ni enaka			1,137	42,880	,262	,01716	,01509	-,01328	,04759

Ocena ankete:

	volja.neodvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
Za konec bi vam radi zastavili: splošna ocena ankete	dobre volje	101	4,01	,714	,071
	slabe volje	28	3,96	,744	,141

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2- strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
Za konec bi vam radi zastavili: splošna ocena ankete	Variabilnost je enaka	,015	,903	,296	127	,767	,046	,154	-,259	,350
	Variabilnost ni enaka			,289	41,795	,774	,046	,158	-,273	,364

Hitrost odgovarjanja:

volja.neodvisna	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
psl4 dobre volje	96	720,7917	246,66337	25,17498
slabe volje	28	595,5000	236,24164	44,64547

Test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test enakosti povprečij						
		F	Stopnja značilnosti (Sig.)	t	Stopinje prostosti (df)	Sig. (2- strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
psl4	Variabilnost je enaka	,338	,562	2,387	122	,019	125,29167	52,49149	21,37952	229,20382
	Variabilnost ni enaka			2,445	45,590	,018	125,29167	51,25424	22,09718	228,48615

PRILOGA Č: Izvorni vprašalnik

76. R11

R1. Zanima nas še, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

Na lestvici od -5 (zelo slabe) do 5 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

-5 zelo slabe volje	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

77. R12

R1. Zanima nas še, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

Na lestvici od -5 (zelo slabe) do 5 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

-5 zelo slabe volje	-4	-3	-2	-1	1	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

78. R13

R1. Zanima nas še, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

1. dobre

2. slabe

79. R21

R2. Kako dobre?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "dobre volje", 5 pa "zelo dobre volje".

1 dobre volje	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5

80. R22

R2. Kako slabe?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "slabe volje", 5 pa "zelo slabe volje".

1 slabe volje	2	3	4	5 zelo slabe volje
1	2	3	4	5

12. P011

Začeli bomo z nekaj vprašanji o vaših prijateljih.

V spodnja prazna mesta vpišite ustrezno število.

P1. Koliko imate

NAJBOLJŠIH prijateljic?

NAJBOLJŠIH prijateljev?

.

13. P021

P2. Koliko imate

DOBRIH prijateljic?

DOBRIH prijateljev?

.

14. P031

P3. Koliko kolegov in kolegic poznate na fakulteti PO IMENU?

Kolegic?

Kolegov?

.

15. P041

P4. Za koliko kolegov in kolegic iz fakultete imate telefonske številke?

Kolegic?

Kolegov?

.

16. P051

P5. Koliko kolegov in kolegic iz fakultete bi poklicali za informacije o študiju, če bi zboleli?

Kolegic?

Kolegov?

17. P012

Začeli bomo z nekaj vprašanji o vaših prijateljih.

S pomočjo rolete označite ustrezno število.

P1. Koliko imate

NAJBOLJŠIH prijateljic?

NAJBOLJŠIH prijateljev?

18. P022

P2. Koliko imate

DOBRIH prijateljic?

DOBRIH prijateljev?

19. P032

P3. Koliko kolegov in kolegic poznate na fakulteti PO IMENU?

Kolegic?

Kolegov?

20. P042

P4. Za koliko kolegov in kolegic iz fakultete imate telefonske številke?

Kolegic?

Kolegov?

21. P052

P5. Koliko kolegov in kolegic iz fakultete bi poklicali za informacije o študiju, če bi zboleli?

Kolegic?

Kolegov?

22. P061

P6. Če imate probleme s študijem, s kom se o tem pogovarjate?

(Možnih je več odgovorov.)

1. partner/ka
2. svetovalec/ka na fakulteti
3. prijatelj/ica
4. kolega/ica na fakulteti
5. mati
6. oče
7. sestra/brat
8. drug sorodnik/ica
9. profesor/ica, asistent/ka

10. druga oseba ... Vpišite, kdo:

23. P062

P6. Če imate probleme s študijem, s kom se o tem pogovarjate?

(Možnih je več odgovorov.)

1. partner/ka
2. svetovalec/ka na fakulteti
3. prijatelj/ica
4. kolega/ica na fakulteti
5. mati
6. oče
7. sestra/brat
8. drug sorodnik/ica
9. profesor/ica, asistent/ka

10. #druga oseba ... Vpišite, kdo:

24. P071

P7. Zame je NAJBOLJŠI/A prijatelj/ica tisti/a, ki:

(Opišite.) .

25. P081

P8. Zame je DOBER/A prijatelj/ica tisti/a, ki:

(Opišite.) .

26. P091

P9. Kakšna je po vašem mnenju razlika med prijatelji in znanci?

(Opišite.) .

27. P072

P7. Zame je NAJBOLJŠI/A prijatelj/ica tisti/a, ki:

(Opišite.) .

28. P082

P8. Zame je DOBER/A prijatelj/ica tisti/a, ki:

(Opišite.) .

29. P092

P9. Kakšna je po vašem mnenju razlika med prijatelji in znanci?

(Opišite.) .

30. L1A

L1. Koliko ste bili stari, ko ste se prvič zaljubili?

(Vpišite starost v letih.) .

.....

31. L1B

L1. Koliko ste bili stari, ko ste se prvič zaljubili?

Označite starost v letih.

32. L1C

L1. Koliko ste bili stari, ko ste se prvič zaljubili?

(Označite starost v letih).

01. 5 let ali manj
02. 5-10 let
03. 11-15 let
04. 16-20 let
05. več kot 20 let

33. L2A

L2. V nadaljevanju so navedene trditve, ki opisujejo človeška obnašanja. Prosimo, da uporabite spodaj navedeno

lestvico za označitev, v kolikšni meri se posamezne trditve tičejo vas. Opišite se tako, kakršni ste večinoma sedaj, in ne, kakršni bi želeli biti v prihodnosti. Opišite se, kakor se iskreno vidite sami, glede na druge osebe istega spola in približno enake starosti kot ste vi.

Na vprašanja odgovarjate tako, da označite enega od petih krogcev zraven trditve. Če menite,

- da je trditev za vas ZELO NEUSTREZNA, obkrožite 1,
- da je trditev za vas ZMERNO NEUSTREZNA, obkrožite 2,
- da trditev za vas ni NITI USTREZNA NITI NEUSTREZNA, obkrožite 3,
- da je trditev za vas ZMERNO USTREZNA, obkrožite 4,
- da je trditev za vas ZELO USTREZNA, obkrožite 5.

	1 zelo neustrezno	2	3	4	5 zelo ustrezno
Sem duša vsake družbe.	1	2	3	4	5
Med ljudmi se počutim sproščeno.	1	2	3	4	5
Pogovore načenjam jaz.	1	2	3	4	5
Na zabavah klepetam z mnogo ljudmi vseh vrst.	1	2	3	4	5
Ne moti me, če sem v središču pozornosti.	1	2	3	4	5
Sem redkobeseden/a.	1	2	3	4	5
Zadržujem se v ozadju.	1	2	3	4	5
Imam malo povedati.	1	2	3	4	5
Nerad/a pritegnem pozornost nase.	1	2	3	4	5
V navzočnosti neznanih oseb sem molčeč/a.	1	2	3	4	5

34. L3A

L3. Pa še te trditve ...

	1 zelo neustrezno	2	3	4	5 zelo ustrezno
Sem večidel sproščen/a.	1	2	3	4	5
Redkokdaj sem poklapan/na.	1	2	3	4	5
Zlahka se me poloti napetost.	1	2	3	4	5
Sem zaskrbljene narave.	1	2	3	4	5
Zlahka me kaj vrže iz tira.	1	2	3	4	5
Zlahka me kaj vznemiri.	1	2	3	4	5

Moje razpoloženje se pogosto menja.	1	2	3	4	5
Velikokrat sem muhasto razpoložen/a.	1	2	3	4	5
Zlahka me kaj razdraži.	1	2	3	4	5
Pogosto sem poklapan/a.	1	2	3	4	5

35. L02

V nadaljevanju so navedene trditve, ki opisujejo človeška obnašanja. Prosimo, da uporabite spodaj navedeno lestvico za označitev, v kolikšni meri se posamezne trditve tičejo vas. Opišite se tako, kakršni ste večinoma sedaj, in ne, kakršni bi želeli biti v prihodnosti. Opišite se, kakor se iskreno vidite sami, glede na druge osebe istega spola in približno enake starosti kot ste vi.

Na vprašanja odgovarjate tako, da označite enega od petih krogcev zraven trditve. Če menite,

- da je trditev za vas ZELO NEUSTREZNA, obkrožite 1,
- da je trditev za vas ZMerno NEUSTREZNA, obkrožite 2,
- da trditev za vas ni NITI USTREZNA NITI NEUSTREZNA, obkrožite 3,
- da je trditev za vas ZMerno USTREZNA, obkrožite 4,
- da je trditev za vas ZELO USTREZNA, obkrožite 5.

L2. Sem duša vsake družbe.

1				5
zelo	2	3	4	zelo
neustrezno				ustrezno
1	2	3	4	5

36. L03

L3. Med ljudmi se počutim sproščeno.

1				5
zelo	2	3	4	zelo
neustrezno				ustrezno
1	2	3	4	5

37. L04

L4. Pogovore načenjam jaz.

1				5
zelo	2	3	4	zelo
neustrezno				ustrezno
1	2	3	4	5

38. L05

L5. Na zabavah klepetam z mnogo ljudmi vseh vrst.

1				5
zelo	2	3	4	zelo
neustrezno				ustrezno

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

39. L06

L6. Ne moti me, če sem v središču pozornosti.

1				5
zelo	2	3	4	zelo
neustrezno				ustrezno

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

40. L07

L7. Sem redkobeseden/a.

1				5
zelo	2	3	4	zelo
neustrezno				ustrezno

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

41. L08

L8. Zadržujem se v ozadju.

1				5
zelo	2	3	4	zelo
neustrezno				ustrezno

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

42. L09

L9. Imam malo povedati.

1				5
zelo	2	3	4	zelo
neustrezno				ustrezno

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

43. L10

L10. Nerad/a pritegnem pozornost nase.

1	2	3	4	5
zelo				zelo

neustrezno ustrezno

1 2 3 4 5

44. L11

L11. V navzočnosti neznanih oseb sem molčeč/a.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrezno

1 2 3 4 5

45. L12

L12. Sem večidel sproščen/a.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrezno

1 2 3 4 5

46. L13

L13. Redkokdaj sem poklapan/na.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrezno

1 2 3 4 5

47. L14

L14. Zlahka se me poloti napetost.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrezno

1 2 3 4 5

48. L15

L15. Sem zaskrbljene narave.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrezno

1 2 3 4 5

49. L16

L16. Zlahka me kaj vrže iz tira.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrežno

1 2 3 4 5

50. L17

L17. Zlahka me kaj vznemiri.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrežno

1 2 3 4 5

51. L18

L18. Moje razpoloženje se pogosto menja.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrežno

1 2 3 4 5

52. L19

L19. Velikokrat sem muhasto razpoložen/a.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrežno

1 2 3 4 5

53. L20

L20. Zlahka me kaj razdraži.

1 2 3 4 5
zelo zelo
neustrezno ustrežno

1 2 3 4 5

54. L21

L21. Pogosto sem poklapan/a.

1 zelo neustrezno	2	3	4	5 zelo ustrezno
-------------------------	---	---	---	-----------------------

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

55. H11

Sledi nekaj vprašanj o vašem odnosu do prehranjevanja.

Ljudje imajo različen odnos do prehranjevanja. V nadaljevanju vam bomo zastavili nekaj vprašanj, ki se nanašajo na različne skrbi, ki jih lahko imamo v zvezi s hrano.

H1. Katere od spodnjih skrbi so značilne za vas?

(Možnih je več odgovorov.)

1. da bi jedli hrano, ki vsebuje ostanke škropiv, gnojil ali težkih kovin
2. da bi v vaši vsakdanji prehrani primanjkovalo vitaminov
3. da bi bilo v vaši vsakdanji prehrani preveč maščob
4. da bi se prek hrane okužili, npr. s salmonelo ali z drugimi povzročitelji črevesnih bolezni
5. da bi jedli gensko spremenjena živila
6. da bi se prek hrane okužili s povzročiteljem možganskega obolenja govedu -BSE (t.i. bolezni norih krav)
7. da bi bila hrana, ki jo uživате, pridobljena z neustreznim ravnanjem z živalmi
8. da bi jedli preveč kalorično, redilno hrano

9. drugo ... Opišite:

56. H021

Za vsako od skrbi, ki ste jih našli na prejšnji strani, nas zanima, kako močna je ta skrb. .

57. HA11

Kako velika je vaša skrb, da bi jedli hrano, ki vsebuje ostanke škropiv, gnojil ali težkih kovin?

1 zelo majhna	2	3	4	5 zelo velika	ne vem
------------------	---	---	---	------------------	--------

1	2	3	4	5	9
---	---	---	---	---	---

58. HB11

Kako velika je vaša skrb, da bi v vaši vsakdanji prehrani primanjkovalo vitaminov?

1 zelo majhna	2	3	4	5 zelo velika	ne vem
------------------	---	---	---	------------------	--------

1	2	3	4	5	9
---	---	---	---	---	---

59. HC11

Kako velika je vaša skrb, da bi bilo v vaši vsakdanji prehrani preveč maščob?

1 2 3 4 5 ne vem
zelo majhna zelo velika

1 2 3 4 5 9

60. HD11

Kako velika je vaša skrb, da bi se prek hrane okužili npr. s salmonelo ali z drugimi povzročitelji črevesnih bolezni?

1 2 3 4 5 ne vem
zelo majhna zelo velika

1 2 3 4 5 9

61. HE11

Kako velika je vaša skrb, da bi jedli gensko spremenjena živila?

1 2 3 4 5 ne vem
zelo majhna zelo velika

1 2 3 4 5 9

62. HF11

Kako velika je vaša skrb, da bi se prek hrane okužili s povzročiteljem možganskega obolenja govedí -BSE (t.i. bolezní norih krav)?

1 2 3 4 5 ne vem
zelo majhna zelo velika

1 2 3 4 5 9

63. HG11

Kako velika je vaša skrb, da bi bila hrana, ki jo uživate, pridobljena z neustreznim ravnanjem z živalmi?

1 2 3 4 5 ne vem
zelo majhna zelo velika

1 2 3 4 5 9

64. HH11

Kako velika je vaša skrb, da bi jedli preveč kalorično, redilno hrano?

1 2 3 4 5 ne vem
zelo majhna zelo velika

1 2 3 4 5 9

65. H12

Sledi nekaj vprašanj o vašem odnosu do prehranjevanja.

Ljudje imajo različen odnos do prehranjevanja. V nadaljevanju vam bomo zastavili nekaj vprašanj, ki se nanašajo na različne skrbi, ki jih lahko imamo v zvezi s hrano.

H1. Katere od spodnjih skrbi so značilne za vas?

(Možnih je več odgovorov.)

1. da bi jedli hrano, ki vsebuje ostanke škropiv, gnojil ali težkih kovin
2. da bi v vaši vsakdanji prehrani primanjkovalo vitaminov
3. da bi bilo v vaši vsakdanji prehrani preveč maščob
4. da bi se prek hrane okužili, npr. s salmonelo ali z drugimi povzročitelji črevesnih bolezni
5. da bi jedli gensko spremenjena živila
6. da bi se prek hrane okužili s povzročiteljem možganskega obolenja govedu -BSE (t.i. bolezni norih krav)
7. da bi bila hrana, ki jo uživate, pridobljena z neustreznim ravnanjem z živalmi
8. da bi jedli preveč kalorično, redilno hrano

9. #drugo ... Opišite:

75. H13

Sledi nekaj vprašanj o vašem odnosu do prehranjevanja.

Ljudje imajo različen odnos do prehranjevanja. V nadaljevanju vam bomo zastavili nekaj vprašanj, ki se nanašajo na različne skrbi, ki jih lahko imamo v zvezi s hrano.

H1. Kako velike so spodnje skrbi za vas?

	1 zelo majhna	2	3	4	5 zelo velika	ne vem
da bi jedli hrano, ki vsebuje ostanke škropiv, gnojil ali težkih kovin	1	2	3	4	5	9
da bi v vaši vsakdanji prehrani primanjkovalo vitaminov	1	2	3	4	5	9
da bi bilo v vaši vsakdanji prehrani preveč maščob	1	2	3	4	5	9
da bi se prek hrane okužili, npr. s salmonelo ali z drugimi povzročitelji črevesnih bolezni	1	2	3	4	5	9
da bi jedli gensko spremenjena živila	1	2	3	4	5	9
da bi se prek hrane okužili s povzročiteljem možganskega obolenja govedu - BSE (t.i. bolezni norih krav)	1	2	3	4	5	9
da bi bila hrana, ki jo uživate, pridobljena z neustreznim ravnanjem z živalmi	1	2	3	4	5	9
da bi jedli preveč kalorično, redilno hrano	1	2	3	4	5	9
drugo ... Opišite:	1	2	3	4	5	9

87. I01

Sledi nekaj vprašanj o vaši uporabi interneta.

I1. Kako pogosto uporabljate internet?

1. večkrat dnevno
2. skoraj vsak dan
3. nekajkrat tedensko
4. nekajkrat mesečno
5. manj kot 1 krat na mesec

88. I02

I2. Od kod vse dostopate do interneta?*Možnih je več odgovorov.*

1. od doma
2. iz službe
3. iz šole/fakultete
4. od prijateljev, sorodnikov, znancev
5. iz klubov, Cybercaffejev
6. iz knjižnice
7. od drugod:

89. I03

I3. Kako pogosto obiskujete naslednje slovenske spletne strani?

	ne poznam	slišal(a) zanjo	enkrat že obiskal(a)	obiskujem občasno	obiskujem mesečno	obiskujem tedensko in pogosteje	obiskujem dnevno
spletna stran Fakultete za družbene vede	1	2	3	4	5	6	7
spletna stran Univerze v Ljubljani	1	2	3	4	5	6	7
spletna stran Osrednje družboslovne knjižnice Jožeta Goričarja	1	2	3	4	5	6	7
Cobiss	1	2	3	4	5	6	7
KISS	1	2	3	4	5	6	7
TIS - Telefonski imenik SI	1	2	3	4	5	6	7
Najdi	1	2	3	4	5	6	7
Matkurja	1	2	3	4	5	6	7
Slowwwenia	1	2	3	4	5	6	7
Kolosej/Lj-Kino	1	2	3	4	5	6	7

90. W01

I4. Navedite še tri slovenske spletne predstavitve, ki jih najpogosteje obiskujete (vsaj enkrat na mesec), pa jih ni v zgornjem seznamu.*Navedite ime strani ali njen URL naslov.***Slovenska stran 1 .**

.....

91. W02

Slovenska stran 2 .

.....

92. W03

Slovenska stran 3 .

.....

76. R11

R1. Zanima nas še, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

Na lestvici od -5 (zelo slabe) do 5 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

-5 zelo slabe volje	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

77. R12

R1. Zanima nas še, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

Na lestvici od -5 (zelo slabe) do 5 (zelo dobre) označite, kakšne volje ste.

-5 zelo slabe volje	-4	-3	-2	-1	1	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

78. R13

R1. Zanima nas še, kakšne volje ste trenutno, dobre ali slabe?

1. dobre

2. slabe

79. R21

R2. Kako dobre?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "dobre volje", 5 pa "zelo dobre volje".

1 dobre volje	2	3	4	5 zelo dobre volje
1	2	3	4	5

80. R22

R2. Kako slabe?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni "slabe volje", 5 pa "zelo slabe volje".

1 slabe volje	2	3	4	5 zelo slabe
------------------	---	---	---	-----------------

1 2 3 4 5

Za vse.

116. D01

Sedaj pa še nekaj vaših demografskih značilnosti.

U1. Najprej bi vas vprašali po smeri študija na FDV?

1. Sociologija: analitsko-teoretska
2. Sociologija: kadrovsko-menedžerska
3. Sociologija: družboslovna informatika
4. Politologija: analitsko-teoretska smer
5. Politologija: analiza politik in javna uprava
6. Politologija: mednarodni odnosi
7. Politologija: obramboslovje
8. Novinarstvo
9. Komunikologija: teoretsko-metodološka
10. Komunikologija: tržno komuniciranje
11. Kulturologija
12. nisem študent/ka FDV
13. sploh nisem študent/ka

14. drugo ... opišite:

10. U02

U2. In še letnik študija?

1. prvi
2. drugi
3. tretji
4. četrti
5. absolvent/ka
6. nisem študent/ka

7. drugo ... opišite:

D1. Najprej, ali nam lahko navedete velikost naselja, v katerem živite?

Pri tem nas zanima vaše STALNO PREBIVALIŠČE.

1. Ljubljana
2. Maribor
3. 10.000 - 100.000 prebivalcev
4. od 2.000 do pod 10.000 prebivalcev
5. 500 do pod 2.000 prebivalcev
6. manj kot 500 prebivalcev
7. ne vem/drugo

117. D02

D2. V katerem tipu krajevne skupnosti živite.

Ponovno nas zanima vaše STALNO PREBIVALIŠČE.

1. mesto
2. primestje
3. vas

118. D03

D3. Katerega spola ste?

1. moški
2. ženski

119. D04

D4. Kakšna je (bila) najvišje dosežena izobrazba vaše matere?

1. nedokončana osnovna šola
2. dokončana osnovna šola
3. dokončana poklicna ali strokovna šola
4. dokončana srednja šola
5. višja ali visoka strokovna šola
6. visoka (univerzitetna) izobrazba
7. magisterij, specializacija, MBA, doktorat

120. D05

D5. Kakšna je (bila) najvišje dosežena izobrazba vašega očeta?

1. nedokončana osnovna šola
2. dokončana osnovna šola
3. dokončana poklicna ali strokovna šola
4. dokončana srednja šola
5. višja ali visoka strokovna šola
6. visoka (univerzitetna) izobrazba
7. magisterij, specializacija, MBA, doktorat

121. D061

D6. Katerega leta ste rojeni?

Vpišite letnico rojstva in ne starost.

Leto rojstva: 19 .

122. D062

D6. Katerega leta ste rojeni?

0. izberite leto rojstva
1990. 1990 ali kasneje
1989. 1989
1988. 1988
1987. 1987
1986. 1986
1985. 1985
1984. 1984
1983. 1983
1982. 1982
1981. 1981
1980. 1980
1979. 1979
1978. 1978
1977. 1977
1976. 1976
1975. 1975
1974. 1974
1973. 1973
1972. 1972
1971. 1971
1970. 1970
1969. 1969
1968. 1968
1967. 1967
1966. 1966
1965. 1965
1964. 1964

1963. 1963
1962. 1962
1961. 1961
1960. 1960
1959. 1959
1958. 1958
1957. 1957
1956. 1956
1955. 1955
1954. 1954
1953. 1953
1952. 1952
1951. 1951
1950. 1950
1949. 1949
1948. 1948
1947. 1947
1946. 1946
1945. 1945
1944. 1944
1943. 1943
1942. 1942
1941. 1941
1940. 1940
1939. 1939
1938. 1938
1937. 1937
1936. 1936
1935. 1935
1934. 1934
1933. 1933
1932. 1932
1931. 1931
1930. 1930
1929. 1929
1928. 1928
1927. 1927
1926. 1926
1925. 1925
1924. 1924
1923. 1923
1922. 1922
1921. 1921
1920. 1920
1919. 1919
1918. 1918
1917. 1917
1916. 1916
1915. 1915
1914. 1914
1913. 1913
1912. 1912
1911. 1911
1910. 1910
1909. 1909
1908. 1908
1907. 1907
1906. 1906
1905. 1905
1904. 1904
1903. 1903

1902. 1902
1901. 1901
1900. 1900

123. D07

D7. Koliko točk ste dosegli na maturi?

(Vpišite število točk.)

.....

124. P101

Še enkrat bi vam zastavili nekaj vprašanj o prijateljstvu.

V spodnja prazna mesta vpišite ustrezno število.

P10. Koliko imate

NAJBOLJŠIH prijateljic?

NAJBOLJŠIH prijateljev?

125. P111

P11. Koliko imate

DOBRIH prijateljic?

DOBRIH prijateljev?

126. P102

Še enkrat bi vam zastavili nekaj vprašanj o prijateljstvu.

S pomočjo rolete označite ustrezno število.

P1. Koliko imate

NAJBOLJŠIH prijateljic?

NAJBOLJŠIH prijateljev?

127. P112

P2. Koliko imate

DOBRIH prijateljic?

DOBRIH prijateljev?

128. Z01

Z1. Za konec ocenite še, kako vam je bila anketa všeč po različnih merilih.

1
neustrezna

2

3

4

5
odlična

zanimiva vsebina vprašalnika	1	2	3	4	5
trajanje ankete	1	2	3	4	5
hitrost "nalaganja" ankete	1	2	3	4	5
grafični izgled ankete	1	2	3	4	5
enostavnost izpolnjevanja ankete s tehničnega (in ne vsebinskega) vidika	1	2	3	4	5
splošna ocena ankete	1	2	3	4	5

129. Z021

Z2. Anketa je končana. Če imate kakšne pripombe na anketo, so več kot dobrodošle... .

PRILOGA D: SPSS tabele za vlogo spola

celotna volja * Vaš spol: Crosstabulation

			Vaš spol:		Skupno
			moški	ženski	
celotna volja	dobre volje	Število	45	149	194
		% znotraj celotna volja	23,2%	76,8%	100,0%
	slabe volje	Število	17	41	58
		% znotraj celotna volja	29,3%	70,7%	100,0%
Skupno		Število	62	190	252
		% znotraj celotna volja	24,6%	75,4%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Si (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	,900 ^b	1	,343	,386	,217
Continuity Correction ^a	,600	1	,438		
Likelihood Ratio	,876	1	,349		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	,896	1	,344		
Število veljavnih	252				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 0 celic (,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Najmanjša pričakovana vrednost je 14,27.

Crosstab

			ura odgovarjanja			Skupno
			delovni čas	popoldne	ponoči	
Vaš spol: moški	Število		44	9	10	63
	% znotraj Vaš spol:		69,8%	14,3%	15,9%	100,0%
ženski	Število		99	48	44	191
	% znotraj Vaš spol:		51,8%	25,1%	23,0%	100,0%
Skupno	Število		143	57	54	254
	% znotraj Vaš spol:		56,3%	22,4%	21,3%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Si (2- strani)
Pearsonov Hi kvadrat	6,356 ^a	2	,042
Likelihood Ratio	6,559	2	,038
Linear-by-Linear Association	4,580	1	,032
Število veljavnih	254		

a. 0 celic (,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. The minimum expected Število is 13,39.

Crosstab

			delavnik ali vikend?		Total
			delavnik	vikend	
Vaš spol:	moški	Število	42	21	63
		% znotraj Vaš spol:	66,7%	33,3%	100,0%
	ženski	Število	114	77	191
		% znotraj Vaš spol:	59,7%	40,3%	100,0%
Total		Število	156	98	254
		% znotraj Vaš spol:	61,4%	38,6%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena Sig. (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	,974 ^b	1	,324	,372	,202
Continuity Correction ^a	,702	1	,402		
Likelihood Ratio	,987	1	,320		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	,970	1	,325		
N of Valid Cases	254				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 0 celic (,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Najmanjša pričakovana vrednost je 24,31.

Crosstab

			skupno število prekinitev		Total
			brez prekinitev	1 ali več prekinitev	
Vaš spol:	moški	Število	45	18	63
		% znotraj Vaš spol:	71,4%	28,6%	100,0%
	ženski	Število	148	43	191
		% znotraj Vaš spol:	77,5%	22,5%	100,0%
Total		Število	193	61	254
		% znotraj Vaš spol:	76,0%	24,0%	100,0%

Hi kvadrat test

	Vrednost	df	Predvidena S (2- strani)	Exact Sig. (2- strani)	Exact Sig. (1- stran)
Pearsonov Hi kvadrat	,953 ^b	1	,329	,395	,209
Continuity Correction ^a	,650	1	,420		
Likelihood Ratio	,928	1	,335		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	,949	1	,330		
Število veljavnih	254				

a. Izračunano samo za 2x2 tabelo

b. 0 celic (,0%) ima pričakovano vrednost manj kot 5. Najmanjša pričakovana vrednost je 15,13.

	Vaš spol:	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
Za konec bi vam radi zastavili: splošna ocena ankete	moški	62	3,98	,735	,093
	ženski	186	3,95	,790	,058

T-test za neodvisna vzorca

	Levenov test enakosti varianc	t-test za enakost povprečij								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
Za konec bi vam radi zastavili: splošna ocena ankete	Variabilnost je enaka	1,694	,194	,330	246	,741	,038	,114	-,187	,262
	Variabilnost ni enaka			,342	111,525	,733	,038	,110	-,180	,255

	Vaš spol:	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
srednje vrednosti ²	moški	63	7,3333	4,50806	,56796
	ženski	191	7,9372	3,99819	,28930

T-test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test za enakost povprečij						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
srednje vrednosti2	Variabilnost je enaka	,991	,320	-1,006	252	,315	-,60384	,59996	-1,78542	,57774
	Variabilnost ni enaka			-,947	96,232				,346	-,60384

Vaš spol:		N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
psl4	moški	59	642,3390	269,03920	35,02592
	ženski	179	708,5642	254,37102	19,01258

T-test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test za enakost povprečij						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
psl4	Variabilnost je enaka	,001	,981	-1,710	236	,089	-66,22526	38,73871	-142,543	10,09259
	Variabilnost ni enaka			-1,662	94,540				,100	-66,22526

Vaš spol:		N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
neodgovori	moški	56	13,8214	9,48895	1,26801
	ženski	164	11,6585	7,73760	,60420

T-test za neodvisna vzorca

		Levenov test enakosti varianc		t-test za enakost povprečij						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja	
									Spodnja	Zgornja
neodgovori	Variabilnost je enaka	1,046	,308	1,701	218	,090	2,16289	1,27142	-,34296	4,66874
	Variabilnost ni enaka			1,540	81,395				,127	2,16289

ANOVA:

srednje vrednosti2

	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka	95% Interval zaupanja		Minimum	Maximum
					Spodnja meja	Zgornja meja		
moški, dobre volje	45	6,7333	3,86946	,57683	5,5708	7,8958	1,00	21,00
ženske, dobre volje	149	7,7517	4,21853	,34560	7,0687	8,4346	1,00	28,00
moški, slabe volje	17	8,7059	5,80694	1,40839	5,7202	11,6915	,00	20,00
ženske, slabe volje	41	8,7073	2,99369	,46754	7,7624	9,6522	1,00	15,00
Total	252	7,7897	4,13413	,26043	7,2768	8,3026	,00	28,00

ANOVA

srednje vrednosti2

	Vsota kvadratov	Stopnja prostosti	Povprečni kvadratni odklon	F	Stopnja značilnosti
Med skupinami	99,224	3	33,075	1,957	,121
Znotraj skupin	4190,629	248	16,898		
Skupno	4289,853	251			

neodgovori

	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka	95% Interval zaupanja		Minimum	Maximum
					Spodnja meja	Zgornja meja		
moški, dobre volje	38	12,5789	7,01979	1,13876	10,2716	14,8863	1,00	26,00
ženske, dobre volje	128	11,8359	7,90074	,69833	10,4541	13,2178	1,00	35,00
moški, slabe volje	17	17,1176	13,24709	3,21289	10,3066	23,9287	1,00	63,00
ženske, slabe volje	35	10,9429	7,28392	1,23121	8,4407	13,4450	1,00	21,00
Total	218	12,2339	8,27273	,56030	11,1296	13,3383	1,00	63,00

ANOVA

neodgovori

	Vsota kvadratov	Stopnja prostosti	Povprečni kvadratni odklon	F	Stopnja značilnosti
Med skupinami	488,601	3	162,867	2,427	,067
Znotraj skupin	14362,468	214	67,114		
Skupno	14851,069	217			

Za konec bi vam radi zastavili: splošna ocena ankete

	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka	95% Interval zaupanja		Minimum	Maximum
					Spodnja meja	Zgornja meja		
moški, dobre volje	45	4,07	,688	,102	3,86	4,27	2	5
ženske, dobre volje	144	3,99	,753	,063	3,87	4,12	1	5
moški, slabe volje	16	3,75	,856	,214	3,29	4,21	2	5
ženske, slabe volje	41	3,78	,909	,142	3,49	4,07	2	5
Total	246	3,96	,779	,050	3,86	4,05	1	5

ANOVA

Za konec bi vam radi zastavili: splošna ocena ankete

	Vsota kvadratov	Stopnja prostosti	Povprečni kvadratni odklon	F	Stopnja značilnosti
Med skupinami	2,691	3	,897	1,488	,218
Znotraj skupin	145,817	242	,603		
Skupno	148,508	245			

psl4

	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka	95% Interval zaupanja		Minimum	Maximum
					Spodnja meja	Zgornja meja		
moški, dobre volje	41	654,9512	281,94130	44,03183	565,9596	743,9429	332,00	1622,00
ženske, dobre volje	138	713,1087	257,19894	21,89423	669,8144	756,4030	239,00	1531,00
moški, slabe volje	17	592,4706	231,89306	56,24233	473,2422	711,6990	248,00	1014,00
ženske, slabe volje	40	696,2250	249,50798	39,45067	616,4285	776,0215	360,00	1346,00
Total	236	691,4534	259,43869	16,88802	658,1821	724,7246	239,00	1622,00

ANOVA

psl4

	Vsota kvadratov	Stopnja prostosti	Povprečni kvadratni odklon	F	Stopnja značilnosti
Med skupinami	286814,0	3	95604,668	1,428	,235
Znotraj skupin	15530668	232	66942,537		
Skupno	15817482	235			

Več možnih odgovorov:

	Vaš spol:	N	Povprečje	St. odklon	St. napaka
stizbranih62	moški	20	1,9500	1,27630	,28539
	ženski	52	2,8654	1,42841	,19808
stizbranih64	moški	17	2,2353	1,20049	,29116
	ženski	69	3,0000	1,52431	,18351
stizbranih68	moški	51	2,4706	1,20587	,16886
	ženski	141	2,7021	1,15105	,09694
stizbranih69	moški	56	2,6786	1,38967	,18570
	ženski	184	2,6902	1,43215	,10558

T-test za neodvisna vzorca

	Levenov test enakosti varianc		t-test za enakost povprečij							
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-strani)	Razlika povprečij	St. napaka	95% Interval zaupanja		
								Spodnja	Zgornja	
stizbranih62	Variabilnost je enaka	,000	1,000	-2,505	70	,015	-,91538	,36541	-1,64417	-,18660
	Variabilnost ni enaka			-2,635	38,396	,012	-,91538	,34740	-1,61842	-,21235
stizbranih64	Variabilnost je enaka	,219	,641	-1,924	84	,058	-,76471	,39753	-1,55524	,02583
	Variabilnost ni enaka			-2,222	30,117	,034	-,76471	,34416	-1,46747	-,06194
stizbranih68	Variabilnost je enaka	,454	,501	-1,216	190	,226	-,23154	,19048	-,60727	,14419
	Variabilnost ni enaka			-1,189	85,087	,238	-,23154	,19470	-,61865	,15557
stizbranih69	Variabilnost je enaka	,241	,624	-,054	238	,957	-,01165	,21709	-,43931	,41602
	Variabilnost ni enaka			-,055	93,371	,957	-,01165	,21362	-,43582	,41253